

Kiek debesuota,
dieną apie 50°, naktį 40.
Saulė teka 5:49, leidžiasi 7:48

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLIII.

Kaina

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

Gratis

Chicago 8, Ill.

Antradienis, Gegužės-

May 1 d., 1956 m.

Price 5c

103

SIBIRE BUTA IR DAUGIAU VERGU SUKILIMU

ČEKOSLOVAKIJOJ NUKENTEDAVO IR APKALTINTŲJŲ ŽMONIŲ GIMINĖS

Šiandien tai pripažįsta ir patys komunistai

PRAGA, Čekoslovakija. — "Prace", tariamųjų darbininkų unių laikraštis Čekoslovakijoje, iškėlė apverktinas džiunglių santvarkos sąlygas, į kurias pateko ši aukštos kultūros ir civilizacijos tauta po komunistų klasingo perversmo 1948 metais.

"Prace" patvirtino, kas jau yra buvę kartkartėmis rašoma laisvojo pasaulio spaudoje, kad:

1) Nuteisus 1952 metais mirti komunistų partijos sekretorių Rudolf Slansky ir eilę kitų žydų kilmės komunistų, vyriausybė sukėlė visame krašte antisemitizmo bangą;

2) po 1948 metų perversmo ir komunistų įsigalėjimo, šalį buvo sukurta tokia baimės atmosfera, kad ji nėra pradingusi ir šiandien;

3) čekai, kurie kovojo prieš nacius, būdami Vakarų sąjungininkų armijose, buvo persekiojami.

Už vieną kalta visa giminė

Nieko stebėtina, kad Čekoslovakija, pavertus ją į Sovietų koloniją, buvo tvarkoma pagal Stalino — Višinskio "teisės" supratimą. Tačiau įdomu, kad šiaandien jau ir patys čekų komunistai pripažįsta, jog pagal šią tvarką būdavo persekiojami ir baudžiami ne tik apkaltintieji, bet ir jų šeimos, giminės, net ištisos grupės, kaip pav. žydai po Slansky ir kitų nuteisimo, arba giminių kareivių, kovojusių Vakarų pusėj.

Slanskio neišteisino

Tačiau Čekoslovakijos komunistai neregistravo nei Slanskio, nei kitų Stalino laikais likviduotųjų savo vadų, kaip tai padaryta Lenkijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje. Jie tebesmerkia Slansky už kitų komunistų kankinimą ir žudymą, tik kritikuoja slanskinių giminų ir visos žydų tautinės grupės persekiojimą už nesavo kalte.

Rašytojai nesilaikė tiesos

Čekoslovakijoje, kaip ir kitose šalyse, išdygo kaip grybų laikraščiu su "tiesos" pavadinimais, kaip: "Raudonoji Tiesa", "Komunistų tiesa", "Komjaunimo tiesa" ir t. t. Laisvajame pasaulyje žmonės žinodavo, kad tai reiškia: "komunistų melą", "komjaunuolių melą" ir pan. Bet štai dabar Čekoslovakijos komunistų rašytojai savo kongrese prisipažino, kad jie buvo paniekinę tiesą, kadangi to reikalavo valdžios linija. "Priežiūros komisijos įsakinėdavo, kas yra tiesa, ką turime rašyti", apgailestavo susirinkimo vienas rašytojas.

Šaudė, kad reikėjo ką nors sušaudyti

Čekų komunistų rašytojų laikraštis "Literarni Noviny" Ladislav Mnacko "naujosios tiesos" šviesoj pavaizdavo ir žinomą skandalą statant Slovakijoje milžinišką plieno fabriką. Išmetus didokas pinigų sumas, vėliau teko nuo tų neįgyvendinamų planų atsistakinti. Kaltė tarp kita buvo suversta ir Slanskui, kuris buvo kartu ir premiero pavaduotoju ir kuris paklusniai prisipažino ir prie šių kaltinimų.

Bet Mnacko straipsnyje: "Ko ligi šiol nebuvo spaudoj" rašo, kad ir be Slanskio už tuos nepasisekimus Slovakijoje buvo suimta ir sušaudyta nemaža žmonių, nes juk reikėjo tokiu atveju ką nors šaudyti.

nors šaudyti.

Jis baigia straipsnį tokiais žodžiais į spaudos žmones: "Jūs esate visuomenės sąžinė. Jūs esate visuomenės sargai. Nesielkite su tiesa tokiu apgailėtiniu būdu, kaip ligi šiol elgdavotės".

IŠ VISO PASAULIO

Atvyko pasitarimam Brentano

LONDONAS. — Be triukšmo ir fanfarų pirmadienį atvyko į Londoną ir apsisistojė tame pačiame Claridge viešbutyje, kur buvo Bulganinas su Chruščiovu, Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Dr. Heinrich von Brentano. Jis kalbės su Edeonu ir Lloyd'u apie Sovietų vadų kombinacijas, apie NATO bendradarbiavimo išplėtimą ir Vokietijos prisidėjimą pinigais prie Vakarų sąjungininkų armijų išlaikymo V. Vokietijoje.

Sukilime Kuboj žuvo 11

HAVANA, Kuba. — Diktatoriaus Batistos vyriausybė pranešė, kad sekmadienio sukilime prieš valdžią žuvo 11 žmonių. Sukilėliai bandė užimti Matanzas kariuomenės įgulą, bet nepavyko. Šalį įvestas karo stovis. Sumintas nuverstasis prezidentas Socarras.

Adenauer kreipėsi į pasaulį

STUTTGART, Vokietija. — Kancleris Adenauer kreipėsi į Vakarų sąjungininkus ir visą laisvąjį pasaulį, kad jis paveiktų Sovietų Sąjungą Vokietijos suvienijimo klausimu. Kartu jis atmetė opozicinių partijų priekaištus, kad federalinė vyriausybė per mažai daranti Vokietijai suvienyti.

Turi mažas vandenilio bombas

WASHINGTONAS, D. C. — Gen. Brentall, raketų gaminimo viršininkas, nupasakojo kongreso komitetui, kad Amerikai jau yra pasisekę pagaminti tokias mažas vandenilio bombas, kurias galės paimti raketos. Ligi šiol, kol nebuvo žinoma, kaip padaryti tokias mažas v. bombas, raketų sprogstamasias užtaisus būtų užėmęs didžiąją dalį ir nebūtų buvę kur patalpinti raketos varymo ir vairavimo įrengimus.

Komunistai remia Nehru

DELHI, Indija. — Baigiantis Indijos komunistų partijos konferencijai buvo priimtas pareiškimas, kuriuo užtikrinama parama Nehru vyriausybei, nors ir priminta, kad komunistai lieka ir toliau nuo vyriausybės nepriklausoma partija. Gen. sekretorium išrinktas tas pats — Ajo Kumar Ghosh. Nėra abejonės, kad Indijos komunistai, bent tuo tarpu, liepė aprimti Chruščiovą, į kurį Nehru tuo reikalu yra jau daug kartų kreipėsi ir žadėjęs už tai būti draugiškas su Sovietų S-ga ir komunistine Kinija.

— JAV įteikė Lenkijos ambasadoriui notą su įspėjimu, kad ambasada liautųsi gaudžiusi ir spaudžiusi lenkų antikomunistinius pabėgėlius grįžti namo.

Buv. JAV prezidento Trumano dukterė Margaretą ištiekė už žurnalisto Clifton Daniel. Paveiksle matome juos šeimos narių tarpe.

DARBIEČIAI NORĖJĘ PAKENKTI JŲ MISIJAI, ŠNEKA MASKVOS DVYNIAI

Priekaištauja ir anglų vyriausybei, kam ji nedavė daugiau progos padraugauti su britų liaudim

MASKVA. — Grįžę iš Anglijos Sovietų vadai, premieras Bulganinas ir komunistų partijos sekretorius Chruščiovas, tuoj ėmė priekaištauti anglams už jų nenuoširdų priėmimą.

Ypač Kremliaus "dvyniai" nepatenkinti anglų socialistais. Chruščiovo aiškinimu, anglų darbiečiai ne tik nepadėję jų svarbiojo "taikos" misijos, bet dar stengėsi pakenkti.

Bulganinas ir Chruščiovas turėjo porą susitikimų su anglų darbo partijos vadais. Vieną vakarą Sovietų vadai buvo darbiečių svečiai, o kitą kartą darbiečiai juos aplankė jų viešbutyje Claridge. Sovietų vadai išėjo tokie piktai iš vaišių pas anglų darbiečius, kad Chruščiovas priėmimo išvadino "kiaulišką". "Kiaulystė", kurią jiems padarė darbiečiai, buvo ta, kad jie paprašė paleisti socialdemokratų, kalinamus Sovietų ir jų satelitų kalėjimuose.

Nepatenkinti ir Edeonu

Bulganinas su Chruščiovu neslėpė savo nepasitenkinimo ir bendra viešnagės programa, už kurią yra atsakingas ministeris pirmininkas Edenas.

Jie apgailestavo, kad neturėjo galimybių plačiau pakalėti ir pasistumdėti tarp anglų ir parodyti pasauliui, kaip jie yra mylimi ir kapitalistinių šalių darbininkų.

Edenas, turėdamas žinių, kad jau susektos dvi rusų antikomunistų grupės, kurios planuoja nužudyti Bulganiną ir Chruščiovą, varė juos visą laiką prie darbo, kurio jie atvažiuojo — politinių derybų apie Vokietijos suvienijimą, Europos saugumą, Vidurinių Rytų konfliktą ir visuotinę nusiginklavimą.

Grįžo tuo pačiu keliu

Nikita ir Nikolai tačiau dižuojasi ir tuo, kas buvo Anglijoje atsieta. Jie savo viešnagėje Anglijoje pasitarė su SSSR — Anglijos santykių pagerinimui, o per tai ir Rytų — Vakarų įtampos sumažinimui. Anot jo, daug žada taikingam sugyvenimui ir paskutiniai prez. Eisenhowerio pareiškimai.

Chruščiovas ir Bulganinas namo grįžo tuo pačiu keliu, kaip ir atvažiuodami. Iki Karaliaučiaus uosto (Kaliningrado) jie atplaukė iš Portsmoutho "Ordžonikidze" kreiseriu, o iš čia pasileido į Maskvą.

SSSR žada paleist visus vokiečius

Prašo grąžinti pabėgėlius, bet ne kaip sąlyga už belaisvius

MASKVA. — Sovietų valdžios atsakyme Vakarų Vokietijai užtikrinta, jog jie neužlaikys nė vieno vokiečių belaisvio grįžti namo, jei tik jie norės.

Oficialūs Sovietų "nusiustatymai" yra toks, kad jau visi vokiečių belaisviai yra paleisti. Bet kai Bonos ambasadorius Haas įteikė sąrašą iš 1,000 vokiečių belaisvių, nurodydamas ir vietas, kur jie tebekalinami, Sovietai pažadėjo jų "paieškoti".

Nori išgauti pabėgėlius

Sovietai, žinoma, nepraleido progos, nepamiršę, kad Vakarų Vokietijoje tebėra tūkstančiai Sovietų piliečių ir kad jie prašo Vokietijos vyriausybės pagalbos norintiems grįžti namo.

Bet Sovietai nebelaiko pabėgėlių grąžinimo kaip sąlyga vokiečių belaisviams paleisti. Ankstyvesnė Vokietijos notoj buvo paaiškinta Adenauerio susitarimas su Bulganinu Maskvoj pereinant rudenį, kad Sovietai paleis visus tebekalinamus vokiečius ir kad tai neturi būti suprasta kaip mainas už antikomunistinių pabėgėlių grąžinimą.

Vokietijos vyriausybė užtikrina, kad ji padės Sovietų piliečiams ir kitiems, norintiems grįžti namo. Bet garantuoja pabėgėlio prieglobstį tiems, kurie nori pasilikti Vakarų Vokietijoje.

JAV padėtų kare, tvirtina Franco

Pripažįsta karinių bazių naudą Ispanijos pažangai

SEVILIJA, Ispanija. — Ispanijos diktatorius Franco pasakė kalbą aukštųjų karininkų suvažiavime ir užtikrino, kad užpuolimo atveju prieš Ispaniją jai ateitų į pagalbą Jungtinės Amerikos Valstybės, pati galingiausia šalis pasaulyje.

Jungtinės Valstybės susirio su diktatorine Ispanija karinėmis bazėmis, kurios pasirodė reikalingos, planuojant atsargumo priemones (jei Sovietai užimtų Vakarų Europą).

Karinių bazių sutartis buvo sudarytas prieš 3 m. Gen. Franco pasidžiaugė, kad šia sutartimi Jungtinės Valstybės galėjo žymiai padėti technškai, o taip pat ekonomškai Ispanijai.

VIENOJ KONCENTRINĖJ STOVYKLOJ POLICIJA NUŠOVĖ 200 SUKILĖLIŲ

Stalino niekinimas sukėlė maištingas kalinių nuotaikas, pasakoja naujai paleisti belaisviai

BERLYNAS. — Naujai paleisti vokiečių karo belaisviai, grįžę į Vakarų Vokietiją pranešė apie naujus vergų sukilimus Sovietų Sąjungoje, kai Staliną ėmė dergti jo mokintiniai ir valdžios paveldėtojai.

Ike prašo \$4.7 bil. užsienio valstybėms

Sovietai gali bet kada pereiti prie agresyvios politikos

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris kreipėsi iš naujo į Kongresą, prašydamas nemažinti tos sumos, kurią jis nori gauti užsienio valstybėms remti, būtent \$4.7 bil.

Sumažinus šią sumą, didžiai nukentėtų ne tik sąjungininkų, bet ir JAV saugumas, pabrėžė prez. Eisenhoweris savo laiške.

Valstybės sekretorius Dulles atvyko į senato užsienio reikalų komitetą išdėstyti žodžiu tuos argumentus, kuriais vyriausybė prašo tokios didelės sumos užsienio sąjungininkų paramai.

Dulles priminė, kad Sovietai nuo taikių šnektų bet kada gali pereiti prie senosios agresyvinės politikos. Tam JAV turi būti pasiruošusios ir turi tinkamai paruošti, kaip kariškai, taip ir ekonomiškai ir kitas antikomunistines valstybes.

Marš. Tito važiuos į Sovietų Sąjungą

Tuo atsakys į Bulganino ir Chruščiovo vizitą 1955 m.

BELGRADAS, Jugoslavija. — Komunistinės Jugoslavijos vyriausybė pranešė, kad birželio mėnesį prezidentas Tito važiuos į Maskvą atsilyginti už Bulganino ir Chruščiovo atsilankymą pereinantis metais.

Bulganino ir Chruščiovo vizitas Titui buvo pirmasis ryškesnis žygis, rodąs Sovietų valdžios nukrypimą nuo stalinistinės linijos. Tada jiedu kaltino Beriją (sušaudytą po Stalino mirties vidaus reikalų ministerį) už Sovietų skriaudas, padarytas Jugoslavijai. Bet po partijos 20-to suvažiavimo ši kaltė jau meta ir pačiam Stalinui.

SSSR povandeniniai laivai turi raketas

Galį jas iššauti 300 p. gelmėj WASHINGTONAS, D. C. — "Aero Digest" žurnalo tvirtinimu, Sovietai jau turi išradę tokią raketą, kurią galima iššauti iš povandeninio laivo 300 pėdų gelmėj.

Raketa, išlėkusi o orą, galinti pasiekti taikinius iki 140 mylių tolimo. Žurnalas rašo, kad ir JAV darbuojasi prie tokių raketų, kurias būtų galima paleisti iš pasinėrusių povandeninių laivų į priešų povandeninius ir antvandeninius laivus bei lėktuvus.

Povandeninių laivų raketas jau buvo išradę vokiečiai 1944 metais ir, jei ne karo pabaiga, būtų jomis naikinę priešų taikinius sausumoj.

— Komunistinės Jugoslavijos prezidentas maršalas Tito (Josif Broz) gegužės į dieną atvažiavo į Prancūziją valstybiniam vizitui.

Maskvos valdžios oficialus Stalino veiksmų pasmerkimas sukėlė verguose klaidingą viltį, kad Sovietų Sąjungoje atsikaktyta nuo gyvuliškumo, kurio ryškiausiomis aukomis kaip tik yra Sovietų vergai.

Kai po Maskvos valdžios šnekų nesekė atitinkami žygiai — vergų išlaisvinimas — šie daugely vietų sukėlė tokius pat streikus, kokius sukėlė 1953 metais Vorkutoje, Karagandoje ir kitur, pasinaudojant Stalino mirties proga.

Bet sukilę vergai buvo taip pat nuožmiai numalšinti, kaip ir anais metais. Grįžusieji pabėgėliai sako, kad tik vienoj vergų stovyklose Sibire MVD (politinės policijos) sargai iššaudė 200 sukilusių kalinių.

Nuteisė kongreso narį už federalinių mokesčių slėpimą

Ats. Lane gavo 4 mėn. ir \$10,000 pinigine bauda BOSTONAS. — Kongreso atstovas Thomas J. Lane, (dem., Mass.) verkšlenančiu balsu prisipažino, kad jis sąmoningai nuslėpė savo pajamas, norėdamas išsisukti nuo federalinių mokesčių.

Federalinis teisėjas Charles Wyzanski paskelbė, kad jis baudžiamas 4 mėnesiais kalėjimo ir \$10,000 pinigine bauda. Teisėjas davė jam laiko iki kito pirmadienio sutvarkyti savo asmeninius reikalus, o pirmadienį pradėti kalėjimo bausmę.

Buvo nustatyta, kad Lane nuslėpė \$33,542 federalinių mokesčių.

"Antistalinizmas" — meškerė Vakarams

Tai pripažįsta komunistai BERLYNAS. — Vakariečiams, sprendžiantiems didžiąją Maskvos misiją, kodėl jie dabar dergia Staliną, atėjo į pagalbą Rytinės Vokietijos premieras Otto Grotewohl.

Savo kalboj Rytų Berlyno studentams Grotewohl pasakė: "Sovietų partijos 20-tas suvažiavimas nutarė kritikuoti Staliną ne vien jo klaidoms atitaisyti, bet ir parodyti Vakarams, kad komunistas nebereikšmė jėgą ir kraują praliejimą".

Grotewohl pripažino, kad nežmoniškas Stalino elgesys sukėlė pasaulinę neapykantą prieš Sovietų Sąjungą. Dabar pasirodė reikalinga pašalinti užtvartą, skyrusią Sovietų Sąjungą nuo Vakarų pasaulio, apskelbiant pasauliui, kad bolševikine sistema nėra tokia kruvina ir kad Sovietai nori susitarti su kapitalistinėmis ir kitomis nekomunistinėmis valstybėmis.

— Švedų mokslininkai sako, kad jiems galiausiai pasisekė išrasti vaistą, kuris padeda atsigaivinti žmonėms po girtavimo. Bet tuo tarpu vaistas dar laikomas paslapy.

"Reikalaujame išpildyti visus išpareigojimus ir pažadus"

(Pavergtos Tautos posėdžiauja Strasburge)

(Rašo spec. ELTOS atstovas iš Strasburgo)

STRASBURGAS. (ELTA). — Pavergtųjų Europos Tautų specialioji sesija Strasburge, Prancūzijoje, pirmas tris dienas dirbo pilnu įkarščiu. Visi delegatai gavo progą atsigausti tik sekundėmis, balandžio 15 d., kai posėdžiai buvo užbaigti pačiame Strasburgo mieste. Maison Rouge viešbutyje. Tačiau ir trumpų pertraukų metu sesijos delegatai turėdavo progą nuvykti į miestą, nes iš posėdžių vietos — Robertsau parke esančių pastatų — kas pusvalandis delegatų dispozicijai važinėdavo specialūs autobusai. Bendrai paėmus, sesija buvo suorganizuota gerai. Veikė, be sekretoriato, specialūs spaudos ir radijo biurai. Visi sesijoje paskelbti raportai — pranešimai buvo atspausdinti iš anksto. O posėdžių metu kalbėjusių delegatų kalbos tuojau buvo atspausdinamos ir išplatintos. Čia daug prisidėjo studentė lietuvaitė Margarita Mačevičiūtė, iš Romos. Ji greitai išpopuliarėjo delegatų tarpe savo energija bei paslaugumu. Kad delegatų kalbos buvo greitai paskelbiamos bei multiplikuojamos, ypatingai daug čia prisidėjo p-lė Mačevičiūtė.

Ir antrą posėdžio dieną, balandžio 13 d., lietuvių delegatai padarė įdomių pareiškimų ir gyvuli dalyvavo debatuose. Jau buvo minėta, kad svarstant klausimą, kaip turi pavergtieji žiūrėti į paskutiniuosius įvykius tarp tautinėje politikoje, buvo pasisakęs Lietuvos delegacijos narys Dr. P. Karvelis. Antrąją dieną toliau tęsiant debatą šiuo klausimu, be kitų delegatų, pasakė žodį ir Lietuvos delegacijos pirmininkas — min. Vaclovas Sidzikauskas.

Jo žodžiais, komunistų suvažiavimas Maskvoje ryškiai parodė, kad Kremlius diktatoriai yra atsidūrę akligatvyje, į kurį juos įstūmė Stalino politika. Jų naują politinę strategiją visam laisvajam pasauliui yra pavojingesnė už buvusią stalininę politiką. Pastebėjęs, kad Lietuvos išlaisvinimas priklauso ne tik nuo mūsų pačių neabejotinai noro bei valios, bet ir nuo didžiųjų valstybių politikos, Sidzikauskas toliau nurodė, kad mes iš tų didžiųjų reikalaujame išpildyti jų visus išpareigojimus bei pažadus, padarytus po karo. Mes gliausiai esame dėkingi prez. Eisenhoweri už tai, kad jis Ženevos konferencijoje buvo pasiryžęs kelti pavergtųjų klausimą. O jei Kremlius toliau atsisakys kalbėti apie pavergtųjų išlaisvinimą, tai Maskvos atsisakymas vakariečių turėtų būti palaikytas grėsme pasaulio taikai. Čia galėtų tekti griežti ir Jungtinių Tautų chartos. Rysium su tuo, Lietuvos delegacijos pirmininkas išskėlė mintį, kad pavergtųjų seimas Strasburge, atstovaujantis teisėtą pavergtųjų tautų aspiraciją, turėtų kreiptis į vakarų valstybes, kad šios priimtų šį naują būdą išlaisvinti taikingomis priemonėmis pavergtus kraštus ir jo ryžtingai siektų.

Vakarų Europos vieningumas per praėjusį šimtmetį jau ne kartą buvo išgelbėtas — pabrėžė Sidzikauskas. Tas vieningumas ir vakarų pasaulio pasiryžimas šiuo metu įpareigoja išgelbėti Europą nuo bolševikinės invazijos. Dėl to ir mūsų laikams, esą, reikalingas naujas, Disraelio tipo politikas.

Antrąją posėdžių dieną Pavergtos Europos Tautos svarstė

trečiąjį klausimą — tremtinių problemą. Čia įeina ir politinė pusė ir kultūriniai bei socialiniai aspektai. Politinę klausimo pusę palietė vienas kalbėtojų — Lietuvos delegacijos narys Martynas Gelžinis. Savo kalboje jis nurodė, kad visais laikais bolševikai siekė fizinio antikomunistinės emigracijos sunaikinimo. Išskėlęs eilę pavyzdžių, Gelžinis toliau pabrėžė, kad po antrojo pas. karo ypatingai iškilo politinės emigracijos iš rytų bei vidurinės Europos reikšmė. Kremlius pasiryžo paralyžuoti emigrantų veiklą, tačiau jo pastangos atnešė labai menkų vaisių. Toliau kalbėtojas priminė Michailovo komiteto veiklą ir jo pastangas priversti pabėgėlius geruoju sugrįžti į jų kilmės kraštus. Jie griežtai įvairiausių priemonių terorizavo tremtinius, nors Kremlius gerai žino, kad vakarai nepripažino Pabaltijo kraštų okupacijos, kad vakaruose nevaržomai veikia pabaltiečių diplomatinės bei konsulinės atstovybės ir kad Pabaltijo kraštų piliečiai nėra jokie sovietiniai piliečiai. O jei Michailovo komiteto veikla siekia paraginti grįžti į tėvynę ir JAV ar Brazilijos piliečius, tai šitokie veiksmai tegali būti pavadinti įsikišimu į anų kraštų vidaus reikalus.

Turint galvoje, kad politiniai emigrantai yra patys pavojingiausi sovietinio režimo priešai ir drauge ištikimiausi laisvojo pasaulio draugai, netenka abejoti, kad emigrantų klausimas yra vertęs politinė problema. Ir tuo pačiu šis klausimas neturi rūpėti vien tik patiems pabėgėliams, bet juo privalo domėtis ir visas pasaulis.

Kalbėdamas M. Gelžinis toliau pabrėžė, kad kovojant prieš bolševistinius metodus nepakanka vien apsigynimo pastangų. Čia reikalinga mūsų visų ofensyva ir ji gali priversti prie laimėjimo. Dėl to ir Lietuvos delegacijos narys, M. Gelžinis, pasiūlė PET sesijai imtis visų galimų priemonių kovojant prieš bolševizmą įtraukti daugiau pajėgesnių antisovietinių emigrantų ir europiečių kovos sektorių laikyti pačių svarbiųjų kovos ruožu. Jei laisvam pasauliui gyvena egzistavimui ir žinios, kad laisvasis pasaulis ir toliau nesutinka su jų kraštų pavergimu ir jei išlaisvinimo politika reikšės ne tik žodžiais, bet ir veiksmais, tai bolševikai negalės turėti jokios sėkmės.

Pavergtųjų sesijai toliau svarstant tremtinių klausimą, dar turėjo kalbėti ir kiti Lietuvos delegacijos nariai: inž. J. Vilčinskis ir Dr. Z. Brinkis ir krikščionių dem. sąjungos atstovas Dr. E. Turauskas. Jie pareiškėms padarys trečiąją sesijos posėdžių dieną. Kaip matyti iš pirmųjų dienų atgarsių, PET antrąją specialioji sesija Europoje paminėta ir spaudoje ir per radijus. Plačiai prašė visi Strasburgo dienraščiai, minėjo radijai. Dar daugiau sesija sulauks atgarsių, kai bus baigtos svarstyti ir bus paskelbtos reikšmingos deklaracijos ir rezoliucijos Europos integracijos, tarptautinės padėties įtakos ir pavergtųjų politika, sovietinio imperializmo ir įvairiai tremtinių klausimais. Pavergtųjų balsas iš Strasburgo, šauksmas atstatyti laisvę ir nepriklausomybę devyniuose vidurio ir rytinės Europos sovietų užimtuose kraštuose bus dar

Aukščesniųjų mokyklų šventės metu Kansas City, Mo., tarp negriukų ir baltųjų įvyko muštynės, užtrukusios maždaug 10 minučių.

Parašų po peticija rinkimas

Lietuvių Bendruomenės Chicago Apygardos Marquette Park, Roseland ir Brighton Park apylinkės organizuoja parašų rinkimą Lietuvių Jaunimo Peticijai savo apylinkėse. Planuojama gauti visų lietuvių gyvenančių tose kolonijose parašus.

Kitos Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir visos lietuvių organizacijos kviečiamos taip pat aktyviai įsijungti į Lietuvių Jaunimo Peticijos darbą renkant parašus. Turime pagelbėti jaunimui, nes jis negali visur surinkti parašų, o Jaunimo Peticija yra visų lietuvių reikalas.

Philadelphijoje Lietuvių Jaunimo Peticijai parašų rinkimą organizuoja Lietuvių Studentų Sąjungos Philadelphijos skyrius. Parašų rinkimas vyksta sėkmingai.

Maria High School Chicagoje lietuvių Kazimieriečių vienuolių auklėtinės organizuotai pasirašė Lietuvių Jaunimo Peticiją. Surinkta netoli 1,000 parašų. Parašų rinkimu rūpinosi lietuvių "Rūtos" klubas vadovaujamas Vitos Pavilčiūtės.

De Paul Universitete Chicagoje dekanas leido lietuviams studentams rinkti parašus universitete Lietuvių Jaunimo Peticijai. Universitete veikia oficialus lietuvių studentų klubas.

Rochesteryje Lietuvių Jaunimo Peticijos parašų rinkimui sudarytas komitetas. Akciją organizuoja vietos Studentų Sąjungos skyrius, kurio pirmininkė G. Musteikytė surinko virš 100 parašų savo kolegijoje.

Skautų Kankinių ir Sv. Jurgio šventės minėjime surengtame Chicago Lituanicos ir Baltijos Jūros skautų tūntų buvo renkami parašai Lietuvių Jaunimo Peticijai.

Lietuvių Jaunimo Peticijos akcijon įsijungė sekančių vietovių lietuviai: Norwood, Mass. — parašus renka R. Liutkevičius, Sterling, Ill. — C. Sidrys, Hudson, N. Y. — J. Vegelis, Lyons, Ill. — M. Vansauskas ir Westfield, Mass. — K. Ramonas. Kviečiame kitų vietovių lietuvių veikėjus paskirti šiuose asmenų pavyzdžiu ir organizuoti parašų rinkimą Lietuvių Jaunimo Peticijai.

E. Kaminskaitė, Elizabeth, N. J., skaučių vadovė, energingai veda parašų rinkimą Lietuvių Jaunimo Peticijai. Į Elizabeth yra pasiųsta papildomai parašų lapų.

Don Varnas Amerikos Legiono Postas Chicagoje savo susirinkime priėmė nutarimą pasirašyti ir premė Lietuvai Jaunimo Peticiją.

Lietuvos Vyčių vadovų konferencijoje Pittsburghe buvo pri-

skardesnis, kai šeštąją dieną numatyta svarbi spaudos konferencija pačiame Strasburge. Joje dalyvaus iš visur suvažiavę spaudos žmonės paskirti prasidėdant Europos Patariamojo Seimo, Europos Tarybos darbus.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MSLIU KNYGOJE Knyga gausite Naujienose tik metu!

žinų 1941 metais. Visa lietuviškoji visuomenė ir organizacijos kviečiamos įsijungti parašų rinkimo vajam ir gegužės mėnesį sustiprintomis jėgomis surinkti numatytą parašų skaičių.

Lietuvių Jaunimo Peticijos lapų yra išdalinta daugiau 50,000 parašų. Visi paėmę lapus prašomi juos pilnai užpildyti. Lietuvių Jaunimo Peticija yra visų lietuvių gyvybinis reikalas. Turime parodyti JAV prezidentui ir visuomenei, jog yra didelė grupė žmonių, kurie siejasi bei rūpinasi Lietuvos ir išvežtųjų lietuvių likimu.

Visų gegužės mėnesį įvyksiančių lietuviškų minėjimų, koncertų, konferencijų, pasilinksminimo vakarų, susirinkimų ir panašių parengimų rengėjai prašomi skirti dalį savo programos Lietuvių Jaunimo Peticijos pasirašymui. Norintieji pakviesti parašų rinkėjus arba gauti parašų lapus, prašomi susisiekti su V. Adamkavičiumi, 2536 West 64 St., Chicago 29, Illinois, telef. RE 7-0638.

Lietuvių Jaunimo Peticijai parašai buvo renkami laike Sporto Žaidynių Chicagoje.

New Haven, Connecticut Jaunimo Peticijai parašų rinkimu rūpinasi vietos Studentų Sąjungos skyrius. Su lietuvių parapijos klebono kun. Gradecko parama surinkta nemažai parašų. Rinkimo vajus dar tęsiasi.

Ateitininkų Korp! Satrija Muzikos ir Dainos šventėje Chicagoje parašus Lietuvių Jaunimo Peticijai rinko Vladas Šoliūnas, o ateitininkų surengtame Satrijos minėjime parašų rinkimu rūpinosi K. Radvila ir V. Šoliūnas.

Lietuvių Jaunimo Peticiją Chicagoje galima pasirašyti sekančiose lietuvių verslavietėse: Terra knygyne, Lietuvių Prekybos Namuose, J. Karvelio prekyboje, Margutyje, Televizijos firmoje Daina, p. Babickų maisto krautuvėje, Šimaidų Real Estate įstaigoje, p. Gylų valgykloje, V. Vijelkio spaustuviėje ir B. Klemka statybos ir kontraktoriaus raštinėje.

Lietuviai kviečiami apsilankyti tose įstaigose ir pasirašyti Lietuvių Jaunimo Peticiją. Verslininkai nori savo įstaigose padėti Jaunimo Peticijos parašų lapus prašomi skubiai kreiptis į Centrinį komitetą adresu: V. Adamkavičius, 2536 West 64th Street, Chicago 29, Ill., telef. RE 7-0638.

Lietuvių Jaunimo Peticijos parašų rinkimo akcija numatoma baigti birželio 1 dieną. Norima peticiją įteikti prez. Eisenhoweri birželio mėnesį kada minėsime 15 metų nuo baisiųjų išve-

Amerikos psichiatrų 5 dienų konferencija

Pirmadienį Čikagoj prasidėjo Amerikos psichiatrų sąjungos konferencija. Ji užtruks 5 dienas. Psichinių ligų specialistai išsi-kalbės apie naujus būdus ir naujus vaistus, išrastus ir išbandytus pastaraisiais metais psichiniams ligoniams gydyti.

Bus svarstoma ir dalyko socialinė pusė. Anot vieno gydytojo, vien tik vaistais ir gydymu negalima paciento grąžinti namo. Reikia, kad jis turėtų kur grįžti. O jį labai daug, ypač senesnio amžiaus, paglę neturi kur dingti, kadangi giminės, dažnai net vaikai, jų nebeprima. v.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

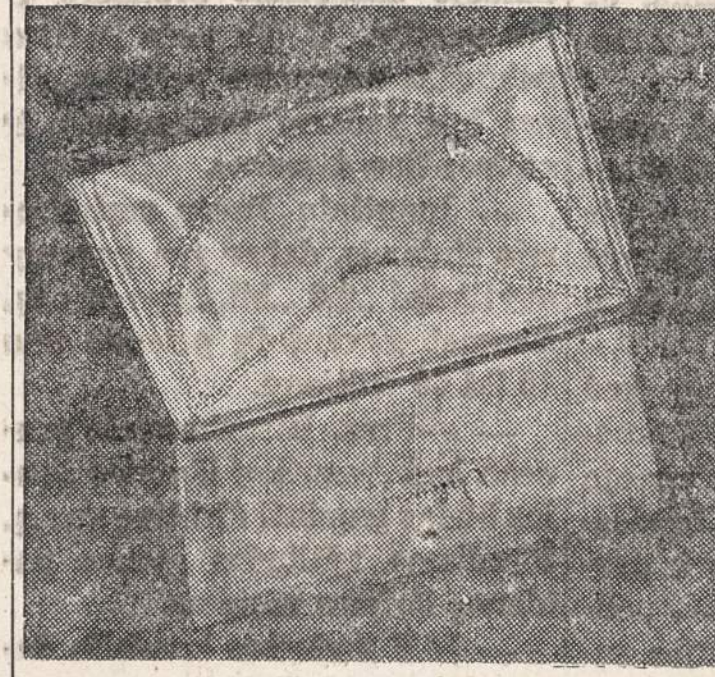
Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro.

BUICK'AS

LIETUVISKAS
AUTOMOBILIS

Sukaktuvinių Metų Dovanos

Šiais metais Crane Savings mini savo 30 metų sukaktį. Šia proga bendrovės vadovybė nutarė duoti dovanų visiems naujiems ir seniems taupytojams. Štai jos:

1. Kas atidarys naują sąskaitą arba padės į senąją \$50.00 ar daugiau, tai gaus dovanų bendrovės raktą su termometru arba puikią piniginę.
2. Kas padės \$150.00 ar daugiau, tai gaus stiprų ir parankų plastikinį arba nailoninį shopping bag (kreipšį pirkiniams).
3. Kas padės \$500.00 ar daugiau, tai gaus saugią dėžę dokumentams laikyti arba perlų karolių.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. APDRAUSTA IKI \$10,000
DARBO VALANDOS: pirmą ir ketv. nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 valandos iki vidudienio.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŲRA.
Visų rūšių apdraudimas. Automobilų finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, Walbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DAnube 6-6887
DAINA
TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130S. HALSTED

Duona ir įvairias skanias bulskutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 So. LITUANICA AVE.
Tel.: CLIFFside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVE.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVE IR DIRBTUVE
Televizija, radijas, fonografai, naujausi vokiški aparatai.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIEJOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turio naują didelį sunkvežimį, specialius frankius ir apdraudas.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRescott 9-2781

BALDU
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEZIMIS.
Pigus, sažiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNES
Švieži Ramunės žiedai, pusė svaro \$1.25; ramunių arbata visada gerai gerti. Liepos žiedai, pusė sv. \$1.25; liepos žiedai yra vartojami dėl iššaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Pūplaiškio lapai, pusė sv. \$1.25; kartusis pūplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminių. Trejanka, 75 centai; trejanka nuo visokių vidurių piktųjų. Prisiųsk \$4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
IS Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPR, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— TUESDAY, MAY 1, 1956

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8200 So. Keane Ave., Oaklawn, Illinois

Prašome aplankyti mūsų kapines ir apžiūrėti kelių tūkstančių lietuvių pasirinktas vietas. Lengvomis sąlygomis duodame paskolas pirmiems morgiaidams. Neimame komisijos. Platesnių informacijų telefonuokite:

GRovehill 6-5078

Gegužės mėnuo — mūsų knygos mėnuo

I visus JAV lietuvius kreipiamės labai svarbiu lietuvišku reikalu.

Gera žinoma dabartinę Lietuvos Tautos padėtį: už geležinės uždangos savo brolių tenka ieškoti visų pirma priverčiamųjų darbų stovyklose, o čia dažnai ir patys stebimės, kad net mūsų pačių vaikai savo tarpe jau mieliau kalbasi svetimąja kalba.

Bet ne aimanos, tik ryžtingas veikimas ir nepaliaujamos pastangos turi stiprinti tautines mūsų pozicijas. Lemiamą vaidmenį mūsų tautos likime suvaidino lietuviškas raštas. Daugiausia jo dėka Lietuvių Tauta išliko tautiškai gyva. Tautinė mūsų literatūra yra tas gyvasis židinis, apie kurį spiečiasi visa tauta. Joje mes išvystame savo gimtąjį kraštą, išgirstame ošiant gijas, kvėpuojame tėviškės laukų oru, matome tekančią Nemuną, šėsupę ir Dubysą, vaikščiojame savųjų miestų gatvėmis, užsukame lietuviško kaimo šiaudinėn pastogėn, stebime, kaip gyvena Lietuvos žmonės, kuo jie sielojasi ir džiaugiasi, dėl ko juokiasi ir verkia, ko siekia ir dėl ko kovoja. Mūsų rašytojai niekuomet neišleido iš akių savo tautos ir visuomenės reikalų, tad lietuviška knyga visados kėlė, žadino ir gaivino tautinę lietuvių dvasią.

Tačiau dabartinę lietuviškos knygos padėtis nebegali mūsų džiuginti. Lietuviška knyga mūsų visuomenėje permaža tepadlinta. Lietuviškos knygų leidyklos verčiasi labai sunkiai. Mūsų knygų tiražai maži.

Iš kitos pusės turime nemažą žmonių ir organizacijų labai nuoširdžiai susirūpinusių lietuviškos knygos ateitimi ir likimu. Mūsų knygos ir savo turiniu, ir išvaizda neatilieka nuo kitų tautų leidinių. Atsimindami, kad mūsų tėvai dėl lietuviškos knygos yra daug kovoję ir daug aukų sudėję, negalime leisti savo knygai skursti ir net žlugti.

Todėl gegužės mėnesį skelbiame lietuviškos knygos mėnesiu. Turėjome knygnešius laikus. Lietuvis knygnešys, dažnai paprastas ir maža težinomas žmogus, mūsų tautos istorijoje įsirašė didvyrių, nes jis skleidė kultūrinę šviesą. Tad ir dabar turime gražinti knygnešių dvasią. Spaudos mėnesio metu visi lietuviai yra prašomi ir skatinami:

Gyvu ir spausdintu žodžiu palaikykime lietuviškos knygos mintį.

Išigykite lietuviškų knygų. Jei i kiekvienus lietuviškus namus spaudos mėnesio proga ras kelią bent viena lietuviška knyga — ir tai jau bus didelis laimėjimas.

Turime leidyklų, įsivedusių lietuviškų knygų prenumeras. Pasinaudokime jomis. Atnaujinkime ir pratęskime senąsias prenumeras.

Pasirūpinkime, kad lietuviškos knygos patektų į savas ir viešąsias amerikoniškas bibliotekas.

Iš lietuvių visuomenės laukiame šio reikalo supratimo ir paramos. Knygos mėnesį organizuoti kviečiami Lietuvių Bendruomenės organai apygardų ir apylinkių valdybos, talkinamos jaunimo (skautų, ateitininkų, vyčių) ir kitų organizacijų. Ko mažiausia išsisukinėjimo kalbų, ko daugiausia darbo ir pastangų!

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse!

JAV Liet. B-nės Valdyba
Kultūros Fondo Valdyba.

BALFo sandėlyje gauti drabužiai, avalynė ir kiti daiktai 1956 m. bal. mėn.

CONNECTICUT:

New Haven, G. Židonis — 45.

ILLINOIS:

Herrin, BALFo 113 Skyrius: 42.

MASSACHUSETTS:

Worcester, Skautų Vietininkai — 142; E. Winslow — 22.

Viso: 164.

NEW YORK:

Brooklyn, K. Čerkeliūnas — 26; P. Galiauskas — 8; M. Gražienė — 15; M. Jasėnas — 32;

K. Jonikas — 45; M. Lušienė — 10; A. Novickis 40; J. Shovelskis — 25; J. Smetona — 10;

J. Uselis — 8; J. Viršylas — 15; Buffalo, Lietuvių Klubas — 250; Huntington, L. Waiginis — 70; New York, A. Simutis — 15; Woodhaven, M. Bartkevičienė — 34. Viso: 603.

NEW JERSEY:

Linden, BALFo 132 Skyrius — 62.

PENNSYLVANIA:

Kingston, A. Kalinauskienė — 17; K. Kučinskas — 18; Philadelphia, šv. Kazimiero parapija — 75. Viso: 110.

Viso: 1,026 sv.

Balfo Vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems lietuvių šalpos reikalams. Aukais ir daiktines dovanas siųskite:

BALFas, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

— Koks šventasis su uodega? — Atsakyką rasite MISIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJOSIOS tik už \$1.00.

Jury nariai, kurie svarstys John Gilbert Graham bylą. Jis padėjo bombą lėktuve, kuriuo skrido jo mofina. Visi 44 keičiaiviai žuvo.

Bendruomenės skyriai nemoka centrui

Dvi priešingos jėgos sprendžia mažųjų tautų likimą ir išsilaikymą. Jų tarpe esame ir mes, po svertimas šalis išsilaikytoji, lietuvių tauta.

Pirmoji geroji, kūrybinė jėga, žadina mus išlaikyti tą gerą, kurį gavom iš savo tėvų — protėvių: kalbą, papročius, pasaulėvaizdį, kurinius, paminklus ir kitas kultūrinės vertybes. Ji skatina tą gautąjį palikimą tobulinti, didinti, ir kartu stiprinti tautos saugumą, lengvinti gyvenimo sąlygas, ugdyti švietimą bei turtą, atseit, kultūrą.

Antroji jėga veikia tautos narius priešinga kryptimi. Ji kelia juose abejones dėl vertės lietuviško palikimo, ir vilioja juos į svetimą kultūrą. Ji pataria nusigrįžti nuo bendrų ir net gyvūninių tautos reikalų ir atsidėti vien tik duonai ir duonai kasdieninei, ramybei, gyvenimo patogumams ir pramogoms. Tautos žlugdančioji jėga sako: tėvynė, tautybė tai senovės prietarai. Ten tėvynė, kur gaunama daugiau pelno, kur gyvenimas geresnis.

Dėlto mes matom vienur vykstantį tautų atgimimą ir lygiagrečiai matom dažną polinkį nutautėti. Ardomoji jėga stipriai veikia išeivius, atsidūrusius svetimtos tautos aplinkoje, svetima tautų minioje. Tačiau ir čia kūrybinė galia verčia sąmoningąją išeivijos dalį priešintis nutautėjimui, dėti pastangų išlaikyti savosios tautybės idėją per keletą kartų.

Šiem dviem jėgom besigrumiant, naujoji išeivija sukūrė lietuvių išlaikyti organizaciją, vadinamą — Lietuvių Bendruomenė. Per 80 metų Amerikon atvyko keli šimtai tūkstančių lietuvių. Tačiau ta nelaboji trauka į svetimą aplinką išvedė iš lietuvių tautos nepaprastai didelę daugumą mūsų išeivių vaikų. Nutautėjimas vokiečių, prancūzų, italų ir kitų tautų Amerikoje parodo gresmės dydį naujai atvykusiems.

Tokioj aplinkumoj einant neįlygių jėgų kovai, 1956 m. balandžio 21 d. Clevelande susirinko JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai antrojo sesijon. Deja, ne visi: iš 27 tik 17. Vieni, keliavę naktį, atvyko tik prieš pat posėdį. Kiti gi jau turėjo vakare išvykti, apleisdami rytojaus dienos posėdį. Kažkokia nedalia, ar neturtas bei nuovargis varžo mūsų laisvę šalyje, kur gyventojai naudojasi didžiausia pasaulio laisve. Nereikia jokio prašymo leisti daryti susirinkimą, jokio policijos atstovo, kuris kontroliuotų kas kieno pasakytą.

Lietuvių masė JAV yra sunkaus darbo darbininkai. Čia tenka pažymėti, kad JAV darbininkų uždavias yra didesnis už kitų šalių darbininkų. Bendruomenės Centro Valdybos darbų apyskaitoje parodyta, kad per 8 mėnesius A. L. B-nės gyvavimo įplaukė jos kason tik keli šimteliai dolerių (\$358). Ką galima nuveikti su tokia suma lietuvių bei išlaikyti, sakykim, 300,000 lietuvių? Didelis procentas neatvykusių Tarybos narių ir men-

kos įplaukos Valdybos kason ar neliudija apie mūsų pernelyg didelį pasyvumą bei nesidomėjimą lietuviybės reikalais?

A. L. B-nės Tarybos pirmininkas J. Šlepetytis atidarė posėdį ir jam vadovavo. Invokacija. Sveikinimai. Linkėjimai Tarybai sėkmės. Konsulas P. Daužvardis pasveikino Tarybą ir ministerio P. Žadeikio vardu. Dr. Daužvardis atkreipė Tarybos narių dėmesį į tam tikrus konkrečius klausimus, įtrauktinus į L. B-nės darbų planą, būtent: 1) pilietybės, 2) jaunimo, 3) laiško siuntimo, 4) komisiją studijuoti opiuiusius mūsų tautos reikalus, 5) i ugdymą vieningos tautinės minties ir sąvartarpinio "genocido" šalinimą.

Šis P. Daužvardžio pavyzdys yra mums brangus ir sektingas. Tušti linkėjimai be konkrečių nurodymų, be naujų idėjų neturi didelės reikšmės.

Po sveikinimų ėjo Centro Valdybos pranešimas. Jis buvo parašytas ant 14 lapų ir išdalintas dalyviams. Atskiri Valdybos nariai, kiekvienas iš savo rūpinamos veiklos srities, papildė bendrą spausdintą pranešimą. Centro Valdyba nusiskundė, kad iš įsisteigusių 62 apylinkių daugiau kaip pusė nėra prisiuntusi Centro Valdybai nei vieno cento ir neatsako į anketas.

Popietiniam Tarybos posėdį buvo svarstyti ir priimti Kultūros Fondo įstatai, kaip savarankiai veikiančio A. L. B-nės padalinio. Kultūros Fondo pats pirmininkas p. Kreivėnas referavo tuos įstatus. Savo pranešimuose ir paaiškinimuose jis pavaizdavo nelengvą Kultūros Fondo būklę. Tačiau, jis žiūrė su viltimi į ateitį.

Liesa ir silpna lietuviškoji kultūra išeivijoje. Savitarpiniai nesutikimai kultūrininkų — kūrėjų, mažutėliai piniginiai ištekliai dideliems uždaviniams.

Balandžio 22 d. svarstyti ir priimti A. L. B-nės pastovūs įstatai, nes iki šio laiko A. L. B-nė gyveno laikiniais Loko surašytais įstatais.

Kokie bebūtų įstatai, jų svarstymas yra varginantis darbas. Įdomesni nuostatai gal būt yra šie: 1) A. L. B-nės Apylinkės atiduoda Centro Valdybai pusę savo kasos įplaukų. 2) Visas grynas pelnas, visos aukos iš: a) 16 vasario minėjimų ir b) birželio minėjimų, atiduodami Altui Lietuvos laisvinimo reikalui. 3) Solidarumo mokestis metams dirbančiam asmeniui du doleriai, o nedirbančiam vienas doleris. 4) Nariai i B-nės Tarybą renkami iš vieno bendro sąrašo atskirais asmenimis, t. y. palikta pati tvarka, kuri buvo renkant pirmąją Tarybą 1955 m. Centro Valdybai pavesta rūpintis Lietuvių Archyvą ir "Knygų Lentyną" bibliografiniu neperiodiniu laikraščiu.

B-nės Taryba patvirtino Centro Valdybos pateiktą apyskaitą ir pareiškė jai nuoširdžią padėką.

Kiekvieno darbo pradžią sunki. Juo labiau A. L. B-nės išeivijos sąlygomis. Tačiau Centro Valdybą ir Apylinkėse yra pajėgių, visa siela atsidavusių žmo-

Svarbūs kasinėjimai Alabamoje

Apie žmones, gyvenusius šiaurinėje Amerikoje dar prieš Sioux ir Iroquois indėnų gentis, teturima labai mažai žinių. Tačiau yra kaulų ir kitokių iškasinių liudijančių tokio žmogaus (vadinamo "folsom man") egzistavimą.

National Geographic Society skelbia, kad šiais metais bus surengta ekspedicija "folsom man" liekanoms ir kultūrai tyrinėti. Ekspedicijai vadovaus Dr. Matthew W. Stirling, Smithsonian's Bureau of American Ethnology vedėjas. Kasinėjimai bus atliekami Russell daubose, netoli Bridgeport, Alabama. Manoma, kad laikotarpyje 8000 m. prieš Kr. — 1600 m. po Kr. ši dauba buvo apgyventa.

Labai galimas dalykas, kad ši ekspedicija duos pirmą pilną šiaurės Amerikoje gyvenusių žmonių chronologiją.

nių lietuvių bei išlaikyti.

Tai palaiko tikėjimą, kad ištersim esą lietuviškus iki dienos, kada atsidarys keliai i laisvąją tėvynę.

J. Liūdžius

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METU VISU LIETUVISKU KOLONIJU SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVE

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

AGNES & STEVE'S RESORT

PRALAIKITE VAKACIJAS GRAZIOJE VIETOJE, prie gero ežero, kur pagunama daug visokios žuvis. Vasarnamiai įrengti prie paties ežero, su visais patogumais. Vaikams yra vieta žaisti ir maudytis. Norėdami užsisakyti vietą, rašykite iš anksto:

AGNES & STEVE'S RESORT
TOWNSEND, WISCONSIN

GEREKITES 21 COLIO SPALVOTU TV, PLACIU, KAIP GYVENIMAS...

GYVENIMISKAI TIKRU!

Jūs galite šiandien įsigyti pilną 21 colio spalvotą TV! Didelis, puikus, kvapą užimantis — kaip tikras gyvenimas! Rinkitės bet kurį RCA Victor iš dviejų nuostabių naujų kabinetinių stilių. Stebėkite vis daugiau ir daugiau naujų spalvotų programų, o taip pat ryškių, aiškių juodų ir baltų standartinių transliacijų. Abu setai vienas kitą papildys. Pilna TV namų pramoga jums ir jūsų šeimai!

RCA PRADĖJO IR ĮVYSTĖ DERINAMĄ SPALVŲ TELEVIJĄ.

FELIX A. AUDONIS, NELLIE BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

UNIVERSAL SAVINGS PASKELBĖ DIDESNIUS DIVIDENDUS VISIEMS INDELIAMS

- Visi Jūsų indėliai yra apdrausti J. A. Valstybių agentūroje.
- Jūsų padėti pinigai tuojau yra skolinami namams pirkti, naujiems namams statyti ir seniems taisyti.
- Mūsų atsargos kapitalas yra didesnis negu 10% visų sudėtų pinigų. Kad galėtume taupytojams tuojau išmokėti, tai laikome virš 15% cash bankuose ir J. A. V. valdžios bonuose. Be to, Federal Home Loan Bankas, kurio nariu esame, visuomet gali mums paskolinti apie 2 milijonus dolerių. Todėl visi indėliai yra 100% apsaugoti nuo visokių netikėtumų.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

Tel.: HAYmarket 1-2028

Atdara pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val.; ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų; trečiadieniais uždaryta.

TAUPYK SAUGIAI

Numesk rūpesčius - ilgiau gyvensi

Daugumas STANDARD FEDERAL taupytojų turto yra sudėta i United States Government Bonds ir Veteranų Paskolas, kurias Jungtinių Amerikos Valstybių įstaiga garantuoja 60%. Tas ir padaro STANDARD FEDERAL stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje.

Turtas virš \$57,000,000.00
Atsargos Fondas \$4,500,000.00

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE
UNITED STATES GOVERNMENT
Member of Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

JUSTIN MACKIEWICH, President

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šėštad., nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaryta.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
5 cents per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išsiųsiojus:	
Vienam mėnesiui	5c.
Savaitėi	30c.
Mėnesiui	\$1.25
Užsiėmimo:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25

Reklama "Amerikos Balsui"

Daugelis žmonių neretai teirauja, ar "Amerikos Balso" ("Voice of America") pranešimai, transliuojami į anapus Geležinės Uždangos įvairiomis kalbomis, pasiekia klausytojus, kuriems jie yra skiriami?

Aišku, kad pasiekia.

Lietuviškos programos yra girdimos okupuotoje Lietuvoje. Aiškų to įrodymą vakar pateikė parsiėdavusių Maskvai lietuviškos publikos mulkintojų organas, leidžiamas Chicagoje.

"Vilnis" išspausdino pažįstamo jai Lietuvos okupantų tarno Rimvydo Kasparavičiaus, ilgoką laišką iš Tauragės apie partizanų veiklą Lietuvoje po antrojo pasaulinio karo ir apie žmonių išvežimus prekinuose vagonuose "Tarybų Sąjungos glumon".

Šios dienos "Naujienu" Apžvalgoje tos Kasparavičiaus reveliacijos yra komentuojamos. Iš jų aiškiai matyti, kokią "moralinę" įskiepįo tam jaunam vyrui bolševikinis auklėjimas — ir kaip yra sudemoralizuoti Kremliaus tironijos pakalikai Chicagoje, kurie bando jo argumentais apginti savo poziciją.

Bet Kasparavičius visu įnirtimu puola "Amerikos Balsą".

Trijų laikraščių skilčių laišką jisai parašė "apie Amerikos Balso iš New Yorko ir Europos išdavus". Ir jisai plūstasi, kaip tikras bolševikų mokiny, vadindamas Amerikos radijo programas "šuns balsu iš už prūdo" (pažodžiui išvertęs rusišką "šūki", matyt, paruoštą MVD kanceliarijoje).

Taigi aišku, kad lietuviški "Amerikos Balso" pranešimai yra girdimi Lietuvoje.

Lietuviškų "Amerikos Balso" pranešimų klausosi Lietuvos okupantai ir jų samdiniai. Klausosi ir juos studijuoja, — antraip, Kasparavičius nebūtų galėjęs pakartoti kai kurių pranešimų žodžius ir ištisus sakinius.

Bet nėra abejonės, kad "Amerikos Balso" transliacijas girdi ir daugelis paprastų Lietuvos gyventojų. Jei niekas kitas, išimant komunistų valdininkus, jų negirdėtų, tai kam reikėtų Kasparavičiui dūkti ir "kritikuoti"? Jisai gi nėra toks glušas, kad nesuprastų, jogei "Amerikos Balso" plūdimu net ir nusisusioje komunistų spaudoje jisai ji reklamuoja. Vadinas, tylėti jie nebegal.

Kremliaus žvalgyba tam savo samdiniui liepė "apšviesti" diktatūros valdinius, kurie iš "Amerikos Balso" išgirsta tiesą apie jos šūnybes.

Turėdami šį aiškų įrodymą, kad "Amerikos Balso" pranešimai pasiekia savo tikslą, mes norime palinkėti jo vedėjams bei darbininkams pasisekimo. Dirbkite ir turėkite viltį, kad tiesa anksčiau ar vėliau paims viršų.

Parafrazuodami žinomąją patarlę, pasitikėkime, kad "Lašas po lašo ir komunistų makuales pratašo!"

APŽVALGA

ŽIAURUS SIBIRAS NUKANKINO

Prasidėjus laisvesniam susiekimui paštu tarp Amerikos lietuvių ir jų giminių, gyvenančių anapus Geležinės Uždangos, vis daugiau išsila viešumon faktų apie žiaurumą bolševikinio despotizmo, pavergusio Lietuvą.

Laiškų iš to vergijos krašto gauna jau ir komunistų laikraščių skaitytojai, kurie iki šiol tikėjo, kad sovietų valdžia, okupavusi Lietuvą, suteikė žmonėms "laisvę" ir materialines būklės "pagerinimą", nes taip juos "informuodavo" Bim-ba, Mizara, Prūsėika, Andriulis ir kiti parsiėdavusieji Maskvos despotams "skurnikai". Koks dabar tu skaitytojų nusivylimas, kai jie patiria iš savo artimiausių giminų, vargstančių komunistų valdžioje, kad tenai viešpatuoja skurdas ir baisi priespauda!

Jie dabar pradeda suprasti, kad komunistų spauda juos apgaudinėjo, ir protestuoja.

Vienas "Vilnis" skaitytojas ir net kaimynas J. Y. p. v. rašo jos redaktoriams: "Kai gausite šį laišką, dar tą pačią dieną išbraukite mūsų vardą iš 'Vilnies' skaitytojų tarpo'".

Jisai pasipiktino "Vilnies" pasakomis, skelbtomis per metus, "kad Lietuvoje viskas klesti, visur tvarka", nes iš savo giminių Lietuvoje jisai patyrė, kad tai melas.

J.Y. kilęs iš neturtingos šeimos Lietuvoje, sužinojo, kad vyriausias jo brolis Jurgis mirė Sibire.

Jų tėvas, miręs 1914 m., paliko žmoną su septyniais mažais vaikais; Jurgis tada buvo tik 12 metų amžiaus. Vadinas, jis nebuvo nei kokio "ponai", nei "buožės". Tokiems vargšams komunistai kaip tik ir žadėjo laisvę ir gerovę. Bet atsitiko visai kitaip. "V." skaitytojas rašo:

"Štai gavau laišką iš Lietuvos, kur sakoma, kad Jurgis miręs. Miręs labai toli nuo namų. Žiaurus Sibiras nukankino niekuo nekaltą žmogų, toli gražu be laiko. Ir aš dabar klausiu: už ką? "Gerbiame, aš prieš tamistą nieko asmeniškai neturiu. Ypatingai gerbiu Mr., Mr., ir visą štabą. Bet "Vilnies" skelbiama idėja, kad Lietuvoje viskas klesti, visur tvarka, laikau neteisinga. "Tik vieno prašau tamistų: Kai gausite šį laišką, dar tą pačią dieną išbraukite mūsų vardą iš 'Vilnies' skaitytojų tarpo'".

Kaip matome, J. Y. mandagus žmogus ir gerbiąs visą

"Vilnies" štabą (nežiūrint to, kad jie jį apgaudinėjo). Bet kai jisai patyrė, kad bolševikai išgubeno į Sibirą niekuo nekaltą jo tikrąjį brolį, kuris tenai be laiko mirė, tai žmogus nebegalėjo pakeisti!

Jisai klausia "gerbiama" komunistų organo štabą: "Už ką?"

Už ką nukankino nekaltą žmogų?

Ką "Vilnies" Prūsėika, Andriulis ir Jonikas atsako į tą šūrupą savo kaimyno ir skaitytojo klausimą, kodėl buvo žiauriame Sibire nukankintas jo brolis?

Jie patys neatsako nieko, bet išspausdina tame pačiame "V." numeryje (1956 m. bal. 30 d.) tik ką atėjusį iš Tauragės tūlo R. Kasparavičiaus laišką, su redakcijos pastaba, kad šis laiškas "papildo ir išaiškina tuos klausimus", kuriuos išklė "V." kaimynas J. Y., — atseit, ir klausimą, už ką buvo išvežtas į Sibirą ir nukankintas J. Y. brolis Jurgis.

Tariamieji papildymai ir paaiškinimai labai įdomūs.

R. Kasparavičius, beje, rašė Chicago komunistams dar pereitųjų metų spalio mėn., prašydamas perduoti padėką jo dėdei už padovanotą auksinį laikrodėlį (pačiam dėdei rašyti ir dėkoti jisai nedrįso, nes dėdė "buržuizus") ir pasi-girdamas, kad tuoj po mokslo baigimo jisai gavęs gerą valdinę tarnybą — Mašinų Traktorių stoties inžinieriaus vietą.

Šis okupantų valdžios samdinyš antrame savo laiške plūsta bolševikiškais žodžiais Amerikos radiją "Voice of America" (Amerikos balsas), kuris leidžia oro bangomis pranešimus lietuvių kalba ir anapus Geležinės Uždangos. Kasparavičius bando atremti jo "melus", — tarp kurių baisiausias esąs tas, kad Lietuvoje kenchama rusų priespauda, "vežant į Sibirą žmones (kurie) užtrokšta vagonuose" ir t. t.

Šitą pabėgusių iš Lietuvos "patriotų melą", transliuojamą per "Amerikos Balsą", Kasparavičius inai paaiškinti.

Už ką vežė ir kaip?

Okupantų valdininkėlis pasakoja, kaip, bolševikams atėjus į Lietuvą, pabėgi į užsienius Smetona ir kiti "didvyriai", turėjusieji Lietuvoje "šiltas kėdes, dvirukus ir mūriukus"; o kurie nespėjo pabėgti, tie esą pasidarę "miško broliais", "partizanais", "žaliukais".

"Po karo", tęsia Kasparavičius, "tie vadinami 'parti-

zanai" pasidarė tikrais banditais, žmogžudžiais. Vėliau prie jų prisidėjo buvę fašistinės kariuomenės likučiai. Juos globojo, teikė ginklus, aprangą ir medikamentus li-kę Lietuvoje buvę stambūs ūkininkai, Smetonos šalininkai, kai kurie kunigai ir vyskupai...

"Vienaip ar kitaip suagiuoti, tūkstančiai Lietuvos jaunimo išėjo į miškus 'partizanauti'. Šimtus, jei ne tūkstančius nekaltų žmonių išžudė tie smetonininkų ir buvusių dvarininkų suagiuoti banditai".

Kasparavičius sakosi pats matęs savo akimis "tas masines skerdynes 1945-47 metais". Buvęs nužudytas ir jo dėdė (tėvo brolis), kuris buvęs išrinktas seniūnu prie sovietų valdžios (mažyt, buvo geras paukštis, jei partizanai jį užmušė!). Bet paklausykite, kaip Kasparavičius tai aprašo:

"Ir štai, kartą, dėdei elnanti iš susirinkimo, jis buvo žmogžudžių 'partizanų' suimtas. Užnėgė ant kaklo lenciuog banditai tol vaikiojo po krūmus, kol suskaldė galvą ir pasmaugė. Tik po trijų dienų radome jo lavoną miške".

Na, argi Kasparavičius galėjo tai matyti "savo akimis"?

Aišku, kad jisai meluoja, pasakodamas šitas baisenybes. Lietuvos partizanai, kiek yra žinoma, žiaurumų vengė. Jie dažnai ne nenužudydavo suimtų okupanto bernų. Pirmą kartą tokį niekšą suėmė, jie paprastai apskaldydavo jam antausius ir išpėdavo daugiau nedaryti šūnybių; jaunesniems kai kada įkėsdavo rykščių ir užberdavo truputį druskos, "kad geriau užgytų"...

Bet įdomu, kad Kasparavičius pripažįsta, jog į partizanų buvo išėję "tūkstančiai Lietuvos jaunimo" ir kad juos rėmė plačioji visuomenė — ūkininkai, dvaisikija ir daugelis kitų žmonių. Taigi tiesą rašė "Naujienu" apie partizanų veiklą Lietuvoje ir žmonių neapykantą okupantams.

Bet okupantų samdinyš Kasparavičius sako, kad "šitokias žudynes" "reikėjo sustabdyti", ir tarybiniai organai pradėję "likviduoti banditus" ir tuos, kurie juos rėmė.

Išvežimai prekiniais vagonais

"Pradėta juos (ūkininkus ir kitus partizanų rėmėjus bei simpatizatorius) perkelti į Tarybų Sąjungos gilumą, nes savaime aišku, palikti juos Lietuvos teritorijoje buvo neįmanoma. Tą Amerikon išbėgė 'didvyriai-patrio-

ta' ir vadina 'išvežimu' į Sibirą".

Toliau, tas bolševikų šunpalikis bando nuneigti "Amerikos Balso" pranešimus, jog vežami iš Lietuvos žmonės užrakintuose gyvulinuose vagonuose neretai užtrokšdavo. Tai, girdi, "melas". Buvę taip:

"Tiesa, perkeliameji buvo vežami prekinuose vagonuose (mūsų pabraukta. — "N."), nes į kelevinį nebuvo įmanoma sukrauti visą išvežamą turtą... Į vagoną kraudavo po kelias šeimas — priklausant nuo išvežamo turto kiekio — ir jokių 'užtroškinių' nebuvo".

Bolševikų pasamdytas melagis bando nuneigti "Amerikos Balso" skelbė tiesą!

Jisai patvirtina tą faktą, kad tremiamieji į Sibirą Lietuvos žmonės buvo vežami prekinuose vagonuose, taigi ir gyvulinuose. Turėkite galvoje, kad tai buvo po karo — 1947 metais ir vėliau.

Net caro valdžia neveždavo tokiuose vagonuose į Sibirą katargai nuteistus kalinius!

Tas "paaiškinimas", kad keleviniuose vagonuose būtų nesutūpęs išvežamų žmonių turas, viena, yra melagingas, nes daugelis tremtinių būdavo pagrobiami gatvėje ir jiems neleidavo pasiimti nei skalbinių, nei šiltesnio drabužio; kuo jie būdavo apsiėmę vasaros metu, tuo jie turėdavo dėvėti ir Sibire vasarą ir žiemą, kol drabužis pavirsdavo į skarmalus.

Antra, tas Kasparavičiaus aiškinimas gali įtikinti nebet bukapročius, nepajėgiančius galvoti. Kioje civilizuotoje šalyje žmonių negrūdzia į prekinus arba gyvulinius vagonus, kai nėra vietos keleviniams, kurie jį bagažai. Sunkiam bagažui gabenti yra bagažo vagonai; argi jų neturi Sovietų Rusija?

Kiekvienas žino, kad prekinuose vagonuose nėra nei toiletų, nei vandens atsigerių arba nusiprausti, nei ventiliacijos, nei šilumos. Ir šitokiose sąlygose ištisos lietuvių šeimos turėjo keliauti ne dieną kitą, bet po dvi, tris savaites, neretai ir po mėnesį!

Komunistų valdininkas Kasparavičius ir "gerbiamas" "Vilnies" štabas laiko tokį barbarišką valdžios elgimąsi su žmonėmis "pateisinamu".

Ir įsidėmėkite, kad nė Kasparavičius nemini, jog bent vienas tų ištremtų žmonių būtų buvęs teistas ir teismo sprendimu nubaustas. Juos grobė ir gabeno!

Tai toks "Vilnis" atsakymas savo buv. skaitytojui J. Y., kuris klausė, už ką tapo nukankintas Sibire jo brolis Jurgis.

Švedijos princas Carl Gustaf, kuriam neseniai sukako 10 metų, mokinasi karališkuose rūmuose.

Sovietų diktatūros nežmoniškas

Komunistų "Vilnis", norėdamas pasiteisinti, kodėl jį apgaudinėja savo skaitytojus, skelbdama pasakas apie "laisvę" ir "gerovę" pavergtoje Lietuvoje, atskleidė R. Kasparavičiaus laišką visą bolševikų diktatūros šlykštumą.

Nes Kasparavičius pripažino, kad žmonių masės Lietuvoje neapkenčė bolševikų ir kad tūkstančiai Lietuvos jaunimo, rizikuodami ne tik savo, bet ir savo giminių bei kaimynų gyvastimis, desperatiškai kovoję su ginklu rankose prieš okupantus ir jų bernus.

Kasparavičius pripažino, kad Rusijos despotai, neteisėtai pagrobę kraštą, slopinę tą pasipriešinimą jėga ir masėmis vežė iš Lietuvos žmones į Sibirą vien tik už tai, kad jie pritarė ir simpatizavo kovotojams dėl laisvės.

Išvežamieji be jokio teismo sprendimo žmonės buvo gabunami, kaip gyvuliai, prekinuose vagonuose, kuriuose nėra nei paprasčiausių sanitarijų įrengimų.

Taip buvo po karo. Bet masiniai žmonių išvežimai iš Lietuvos prasidėjo jau pirmosios bolševikų okupacijos metu — 1941 m. birželio mėn. viduryje, kada jokių partizanų Lietuvoje dar nebuvo!

Taigi Kasparavičiaus "aiškinimai" visai neparodo to pirmojo okupantų žygio priežasčių.

Masinius deportavimus Kremliaus tironija pradėjo, norėdama sunaikinti lietuvių tautą ir paversti ją klusniu savo frankui.

Ar "Vilnies" skaitytojai dabar patenkinti?

KOSTAS STRIKAITIS

AŠ NEKALTINU

(Nuo Kaušių iki prezidentūros)

28. Buvome ginkluoti automatiškais pistoletais, būstinėje turėjome po šautuvą ir keletą "Bruno" kulksosvaidžių. Tarnybą prezidentūros kieme eidavome cils tvarka. Dienos metu — prie įėjimo iš Lukšio g-vės, vakarais — iš kiemo. Privalėjome viską ir visur matyti.

Šiltomis vasaros naktimis dažnai užėdavome į prezidento kanceliarijos viršininko kun. dr. Bielskaus kabinetą pasėdėti. Per tą nelaimingą poilsio vietą ne vienas seklys nusėjo tarnybos. Be poilsiaudamas, dažnai užnūsdavo, o jeigu pačiūpdavo viršininkai — atleisdavo iš tarnybos arba išskeldavo.

Antra prezidento apsaugos būstinė buvo Vilniaus g-vėje, prie didžiųjų į prezidentūrą įvažiuojamų vartų. Prie pat prezidentūrą įvažiuojamų vartų. Prie pat prezidentūroje buvo išnuomojamas kambariukas, kur nakties metu buvo vienas seklys. Dienos metu jis nešdavo tarnybą prie prezidentūros vartų atokiau nuo būdinčio viešosios policijos pareigūno, kuris civiliai apsiėmęs laisvai vaikščiodavo gatvėje ties prezidentūros kiemu. Seklys buvo ginkluotas automatišku pistoletu. Būdinčiojo

kambarėlyje (nakties metu) jis turėjo šautuvą ir kulksosvaidį. Iš to kambarėlio aiškiai matėsi prezidento rūmai ir beveik visą prezidentūros kiemą.

Prezidentui kur nors išvykstant mes jį lydėdavome. Pirmoje mašinoje važiuodavo prezidentas su savo adjutantu kapt. Jasiūnu, o mes važiuodavome antra prezidentūros mašina, kurios šoferiu buvo Balčiūnas.

Sargybą prezidentūros kieme ėjo karo policijos mokyklos virštarinys vyr. puskarininkis Juozas Viršbarys. Mūsų buvome geri draugai, nes kartu mokėmės Kauno Profesinės Giminijos šeštoje klasėje. Jo vadovaujamos grupės kareiviai stovėjo ir garbės sargyboje prie prezidentūros paradinių durų. Mudu su J. Preibiu dažnai pasikalbėdavome, nors tai tarnyboje buvo griežtai draudžiama.

Be prezidento kanceliarijos viršininko kun. dr. Bielskaus atskiroje raštinėje dar dirbo studentas Zabarauskas, kuris tvarkė ordenu skyrių. Ordenu kancleriu buvo pats kun. dr. Bielskus. Rūmų sargas-prižiūrėtojas buvo Juodvalkis. Jis ten gyveno su visa šeima. Juodvalkis, kurio sūnūs lankė Lietuvos universitetą, buvo pats seniausias prezidentūros tarnautojas ir todėl buvo gana įtakingas. Vyras buvo stambus ir iš peties ir iš liemens. Jo veidas dažnai matėsi laikraščiuose, kai užsienio diplomatai įteikdavo savo kredencialus respubli-

kos prezidentui. Bendrai, prezidentūroje tarnautojų buvo nedaug.

Vasaros metu prezidentas dažnai važiuodavo ir savo tėviškę — Užulėnį, kur jį lydėdavo du ar trys sekliai. Man ten važiuoti neteko. Kaune būdamas vasarą važiuodavo į Kleboniškių mišką pasivaikščioti. Ant Nemuno kranto, su savo adjutantu kapt. Jasiūnu net po kelias valandas išsišėkėdavo. Pradžioje asmens adjutantu buvo majoras Šachmanas, vėliau jį pakeitė kitas, berodis, jaunų pulk. leit. Giedraitis.) Jam poilsiaujant miške mes sekliai pasiskleisdavome aplinkui. Aš labai interesuodavau ką jie šneka. Kartą netoliese prie krūmelių stovėdamas, girdėjau ką A. Smetona kalbėjosi su savo adjutantu.

Kapt. Jasiūnas prezidentui aiškino, kad ūkininkams yra blogi laikai, kad daugelis savo ūkius prasiškolinę ir nebeįstengia išsimokėti. Prezidentas nurodė, kad daugelis ūkininkų gyvena gerai ir neturi skolų, gi kita dalis mėgstanti paūžti, pagirtokliuoti ir dėl to praskolinę ūkius. Vėliau jų kalbos nukrypo apie savanorius-kūrėjus. Kpt. Jasiūnas taip pat aiškino, kad savanoriai-kūrėjai iš gautos žemės, bet prezidentas su tuo nesutiko. Jis aiškino, kad beveik visi savanoriai-kūrėjai iš valdžios yra gavę žemės ir paskolas. Kurie norėję esą gražiai susitvarkę ir gyvenę, bet nemaža dalis gautos žemės pardavusi, pa-

skolas pragirtokliavusi. Prezidento teigime, man atrodė, buvo nemažai ir tiesos. Bendrai prezidentas, su savo adjutantu, nevengdavo leistis į įvairias kalbas, matyt norėdamas ką nors naujo patirti.

Sekliai gauda plėšikus Balsį ir Kazlauską

Man esant prezidentūroje, dalis seklių buvo iškomandiruota gaudyti plėšikų. Kriminalinė policija nustatė, kad plėšikai Balsys ir Kazlauskas slapstėsi Telšių apskr. Navarėnų valsė, pas įvairius ūkininkus. Jie turėjo nuolatinę užėgą pas vieną našlę su nemažu ūkiu. Ten išvyko dalis kriminalinės policijos ir keletas mūsų seklių. Iš mano bendradarbių buvo išsiųsti seklys Brenčius ir Degutis (anksčiau buvęs kriminalinės policijos valdininku, bet degraduotas į seklius). Ten nuvykę jie po du pasiskirstė į plėšikų užėimas vietas. Į našlės ūkį buvo paskirti Brenčius (dabar Amerikoje) ir Degutis. Jie ten išgyveno virš savaitės nieko nepastebėdami. Pradžioje tarnybas nešė stropiai, bet vėliau, matydami, kad niekas nesirodo, krisdavo į lovas ir primigdavo. Brenčius su Degučiu gyveno viename kambarėlyje.

Vieną naktį, Brenčius atsigulė lovon, ginklą pasikisęs po pagalvę, o Degutis ant sofelės stovėjusios kitame pasienyje. Brenčius pajuto, kad kažin kas jį žadina. Pramerkęs akis pamatė kažką jį šviečiantį

kišenine lempe, tiesiai į akis. Paklaustas: kas čia? Brenčius atsakė: "kriminalinė policija". Balsys su Kazlausku (o tai buvo jie) atkreipė į Brenčių pistoletą pareikšdami, kad ir čia kriminalinė policija. Įsakė nejudėti, keltis ir eiti su jais. Brenčius atsisakė ir lydimas dviejų ginkluotų plėšikų išėjo per duris į koridorių. Nežinia kodėl, seklys Degutis nepalaido nė šūvio. Gal būt buvo labai išsigandęs ir bijojo pajudėti. Plėšikai Brenčių įsivare į tuščią kambarį ir liepė gulti ant grindų. Prie jo pasiliko plėšikas Kazlauskas. Plėšikas Balsys šoko atgal į kambarį, apšvietė jį lempele ir įsakė pasiduoti Degučiu. Degutis palaido iš paraboli vieną šūvį, kuriam išsišovus tuščias petronas įstrigo vamzdyje ir ginklas nebeveikė. Plėšikas to nesuprato. Iššokęs pro duris pasinėmė Brenčių ir priekyje varydamas jį į Degučio kambarį šaukė: "Nešauk, o nušausi savo draugą". Brenčius staiga krito ant grindų ir ropojo prie savo lovos, kur po pagalvę buvo jo pistoletas. Plėšikai išsigando. Balsys į Brenčių palaido keletą šūvių, bet nepataikė. Sekliui Degučiu neveikė ginklas. Brenčius griebė už pistoleto. Plėšikai nebesisigaudydami kas dedasi tamsiame kambarėje, leidosi bėgti laukan. Brenčius išbėgęs į koridorių ir pamatęs jame žmogų, palaido keletą šūvių. Žmogus susmuko vietoje. Pripuolęs pastebėjo, kad tai buvo ūkininkės bernas. Brenčius šoko per duris,

Laisvojo pasaulio spaudos puslapiuose

Reikalaujama vieningo fronto prieš komunizmą. (E) Britų "Daily Mail", išidėjęs karikatūrą, kaip Chruščiovas su Bulganiu sėdi ant pavergtos Lietuvos, Latvijos ir Estijos, kurioms, be to, dar užšios burnos, paskelbė straipsnį, kad Sovietus reikia mušti jų pačių ginklais. Bulgai, ninas, sakydamos Naujų Metų linkėjimus, pareiškė pagėdavi- mą, kad 1956 m. pasibaigtų "šal- tasis karas". Tačiau šaltojo karo terminas Sovietams, kaip toliau pastebi "Daily Mail", reiškia vi- sai ką kita, negu laisvuosiuose Vakaruose. Linkėjimas baigti šaltąjį karą Sovietams reiškia, kad Vakarai turi nutraukti viso- kius žygius prieš Sovietus, tik vieniems Sovietams nieko nereik- čių daryti — nei atsisakyti, savo komunistinės visame pasaulyje propagandos, nei 5 kolonų vei- klos, nei per kominformą iš Kėrmiaus davinėjimų atskirų kraštų komunistų partijos di- rektivy. Tas pats Chruščiovas per Aukščiausios Tarybos sesi- ją pabrėžė, kad Sovietai ne ne- mano atsisakyti kovos su laisvai- siais Vakarais ir kad toji kova vis tiek turės galiausiai baigtis komunizmu pergale. "Pravda" pabrėžė, kad negali būti jokios pertraukos tuo ideologinė kovoj. Komunistai turi be paliovos pul- ti savo priešus, neleidami jiems atsipūsti. Prikidamas Vaka- ramų jų pasyvumą kovoje su ko- munizmu, dienraštis klausia: ko- dėl Vakarai efektyviai nepaskel- bia milijonams gyventojų sovie- tinėje Rusijoje ir Azijoje, kad pats žiauriausias kapitalizmas yra komunistinis valstybinis ka- pitalizmas? Ir kad biuriausias kolonializmas yra Sovietų Sąjun- goje, kur kariniai komunistų di- rektoriat valdo pavergę šimtus milijonų laisvę mylinčių žmonių? Sov. Sąjungoje yra platus anti- sovietinis pogrindis, kuris reiki- lauja nuversti parazitinę komu- nistų biurokratiją, atstatyti as- mens laisvę, sudaryti laisvai renkamąs profesines sąjungas ir sukurti tokią valdžią, kurios iš- tikro nori patys gyventojai. Va- karai turi atbusti iš miego ir ge- rai paruoštą programą padaryti žinomą tarp Sov. Sąjungos gy- ventojų ir jos satelitinuose kra- štuose. Vakaruose turi būti su- daryta vyriausioji vadovybė, ku- ri vestų gerai apgalvotą ir pa- ruoštą sistemingą ideologinę bei politinę kovą. Tokioje Indijoje pvz. net 12 nekaltais vardais pa- sivadinusiu skirtingų organizaci- jų skleidžia komunizmą, bet vi- sos jos veikia pagal "Pasaulinės Taikos Tarybos" direktyvas. Komunistinės propagandinės transliacijos siunčiamos nepa- prasta apimtimi: 649 valandos per savaitę skiriamos Vakarų Europai, 263 valandos — Toli- miesiems Rytams ir 33 valandos — Lotynų Amerikai. Jei Vaka- rai, kaip baigdamas straipsnį įspėja dienraštis, kovai su komu- nizmu nemobilizuos pačių geriau- sių savo pajėgų ir visos savo energijos, jei nekoordinuos anti- komunistinės veiklos, tai tegu gerai apžiūri, kol dar yra lai- ko, kad paskiau nebūtų per vė- lu...

Vokietijoje Rytų Europos Ins- tituto vedėjas prof. Kochas iš Muencheno turi surinkęs išsa- rių duomenų, kaip Sovietai va- ro savo propagandą Vakaruose per spaudą ir knygas. Pvz. jų propagandos centrinė Maskvoje yra išplatinti tik vienu Gorkio veikalų 71 kalba apie 69 mil. egz. Vienai Vokietijos Sovietinei zoni komunistinės standartinės literatūros buvo pristatyta 23 mil. egz.

Žinomas pasaulio liberalų va- das Madariaga, pastebėjęs, kad dabar labai reikėtų Chruščilio, kuris turėtų būti bent 20 metų jaunesnis, nusiskundžia, jog lai- svasis pasaulis neturi tikro vado. Daugiau ir aiškesnės iniciatyvos turėtų imtis ypač anglosaksų kraštai, kuriems tiesiog tenka li- kiminis atsakingumas už viso pa- saulio ateities likimą.

Ir amerikiečių spaudoje randa-

ma panašius pasisakymų, ragi- nančių, kad Vakarų valstybės rimtai apsvaistytų bent anti- sovietinės propagandos reikalus ir pasistengtų juos koordinuoti, nes ligi šiol sistemingos gerai apgalvotos tos rūšies veiklos stingama. Kersteno komitetas jau seniai kėlė mintį, jog reikia išplėsti tarptautinę informaciją, reikalaujamas: "kad JAV Kon- gresas pilnai paremtų JAV In- formacijos Agentūros darbą ne tik fondais, bet taip pat sustip- rintų jos vaidmenį mūsų vyriausybės politinei ofenzyvai". 6 kon- greso nariai pareiškė įsitikinimą, kad dabartiniu momentu JAV prezidentui reikėtų parodyti pa- vyzdį, ginant laisvės reikalus šal- tajame kare. Reikalinga naudo- tis visomis galimomis priemonė- mis tokioms informacijos sklei- sti. Tikima, kad informacijos bus prapleštos. Inf. Agentūra yra paprašiusi JAV kongresą šiems fiskaliniams metams pa- skirti 135 mil. dolerių. Agen- tūra rūpinasi transliacijomis į kraštus už geležinės uždangos, išlaiko per 200 bibliotekų ir in- formacijos centrų su amerikie- čių spaudiniais, rodo filmus apie Amerikos gyvenimą ir leidžia kasdien informacinius biulete- nius, kurie radijo kelių perduo- dami į 79 šalis. Minimieji 6 JAV kongreso atstovai, visi buvusieji Pabaltijo užgrobiniai tyrinėti ko- miteto nariai, Amerikos spaudai ir politikams išsiuntinėjo parei- škimą, kuriuo reikalauja, kad JA- V informacijos programa būtų padidinta ir sudinaminta. Tokį pareiškimą yra pasirašę še JAV atstovų rūmų nariai: Bentley, Dodd, Feighan, Hillings, Mar- chrowicz ir Madden, tą mintį kė- lę jau New Yorko lietuviams per Vasario 16-sios minėjimą. Ir JAV "Amerikos legiono" vadas paprasčiausią vyriausybę nedelsiant peržiūrėti dabartinę programą, jei imtis visų reikalingų žygių, kad ji atitiktų dabarties reikalavim- us. Vadas pasiūlė, kad JAV prezidentas ir kongresas sudary- tų tam tikrą specialistų komisi- ją, kuri peržiūrėtų ne tik progrā- mas, bet taip pat perkoštų spe- cialistus ir biudžetą.

Pastaruoju metu geriausiai JAV-bių sovietinio gyvenimo ži- novai paprašyti įvertinti pa- skiausius Sov. Sąjungos reiškini- us, "Stalino kulto" nuvertinim- mą ir pareikšti tuo reikalu savo nuomonę, kuri padėtų atskleisti tikrąją padėtį ir parodytų, ar ti- krai Sov. Sąjungoje yra įvykę kokių nors esminių pakitimų. Maskvinei "Pravdai" pakartoti- nai įspėjus, kad, atskleidžiant Stalino męto žiaurumus bei klai- das, jų nuotaių nevalia išnaudoti pulti kom. partijai — "Prav- dos" terminu tariant, jos "šmei- žti" — amerikiečių spaudoj pa- žymima, kad ir toliau praktiko- je tebėtaikomi stalininiai meto- dai, nepripažįsta "nuokrypų nuo partijos linijos". Tačiau ir amerik. spaudoj gausiau rodosi balsų, reikalaujančių vieningo, koordinuoto veikimo prieš bolše- vikinę infiltraciją ir jų ardoma- ją veiklą.

Suomiai pataria grąžinti Ka- reliją. Sovietuose ne tik pa- smerktas "Stalino kultas", bet taip pat rehabilituojami ir per stalininius "valymus" likviduo- tieji senieji komunistų vadai. Paskiausia rehabilituotas jau net ir Trockis. Ir daugiausia nuo stalininio režimo nukentėjusiom tautoms, kaip pabaltiečiai, kare- lai ir kiti, reikalaujama, kad kiek galint greičiau būtų atitai- syta Stalino metais ir joms pa- darytoji skriauda. Štai suomių liberalų partijos vyr. organas "Helsingin Sanomat", turis 250-000 egz. tiražą, paskelbė straips- nį apie Kareliją, kuriame įrodi- nčia, kad visi Sovietų motyvai, kuriais jie rėmėsi užimdami Ka- reliją, dabar, ypač grąžinus Por- kalą, visai nebeteiko reikšmės. Suomių tauta, o ypač 500,000 ka- relų pabėgėlių, tikisi, kad ir jiems bus sudarytas galimumas grįžti į savo senąją tėvynę. Toks žes- tas reikštų ne silpnumą, bet kaip

Wilson ir Hattie Thomas važiuoja autobusu Montgomery, Ala., nežiūrint, kad daugumas negrų autobusus boikotuoja.

tik parodytų Sovietų stiprumą. Jei kalbama apie norą, kad su- mių tauta būtų draugiškai nusi- teikusi Sovietams, tai kaip tik šiuo keliu ir derėtų eiti. Juk se- niau rusų caras Aleksandras I kaip tik įgavo suomių tautos simpatijas, grąžindamas Suomi- jai Viipurio provinciją. Juk ir tada karo žaizdos dar nebuvo išgyjusios, kaip ir dabar. Gra- žinus suomiams Kareliją, toje srityje Sovietų sienos būtų žy- miai geriau apsaugotos, negu jiems pasilaikant dabartines sie- nas. Jau beveik 200 metų, kai Skandinavija sudaro visokių prieštaravimų ir nesutikimų ku- piname pasaulyje taikos salą. Tad ar nebūtų tikslingusia, — pastebi šis įtakingas suomių dienraštis, — pašalinti ir čia pa- skutinį kartumo židinį, įgalinant pusę milijono karelių grįžti į sa- vo senąsias tėvynes? Tačiau tai nebūtų įmanoma tik tada, jei karelai būtų suomių valdžioje.

Amerikiečių spauda nurodo, kad Sovietai skelbia netiesą, tvirtindami, jog jie neturi sve- tur jokių karinių bazių. Tokias bazes jie turi Lietuvoje, Latvi- joje, Estijoje, Lenkijoje, Rytinėje Vokietijoje ir kituose sate- litiniuose kraštuose. O jų divi- zijų skaičius yra didesnis negu visų Vakarų Sąjungininkų kartu suėmus.

I Porkalos sritį grįžę per 7,000 suomių dabar valo savo sodybas, kurias rado užterštas ir apgriau- tas. Bažnyčios reikalams renka- mos aukos Suomioj, Švedioj ir Danioj.

— International Rescue Com- mittee sudarė komitetą tyrinėti "Sniego operacijai". Komiteto pirmininkas — W. J. Donovan, buvęs JAV armijos OSS virši- ninkas. Skelbiama, kad "Sniego operacijai" Sovietai išleidžia daugiau negu JAV visam pabė- gėlių programos vykdymui rem- ti.

Kas kitų skelbiama apie lietu- vius. Dalyvavę Vliko vadovy- bės ir vokiečių politikų susitiki-

me Bonnoje vokiečių redaktorius P. W. Wenger "Rheinischer Merkur" savaitraštyje (Nr. 10/1956) parašė vedamąjį, kuriame įspėja, kad niekas neprivalas iš- duoti Europos ir kelti vokiečių nacionalizmo, o tariamojo su So- vietais sambūvio saskaita nura- syti 100 milijonų Rytų europie- čių. Vokiečių problema spręsti reikia drauge su visos Europos laisvės problemomis. Jei vokie- čiai vietoj europinės sampratos mėgins statyti iškreiptą nacio- nalizmą, tai Vakaruose lengvai įsigalės tos jėgos, kurioms pa- sirodys lengviau išspręsti susi- dariusią įtampą pasisakant už dabartinį status quo...

Vokiečių "Der Heimkehrer" apraše lietuvių leit. J. Jančio, iš- trūkuso į Vakarus trečiojo lie- tuvio karininko, kurį buvo šve- dų Sovietams, išgyvenimus. Juo at- sidėję rūpinasi vokiečiai, — jau nuo 1947 m. Jo šeima gyvena dabar N. Zelandioj. Belgų teis-

mas kovojusį trejus metus su Lietuvos partizanais ir paimtą galiusiai su kitais į nelaisvę bel- gą Rampelbergą, savanoriu sto- jusį kovoti su bolševikais, kai paleistas pereinantis metais grįžo į Belgiją, nubaudė 2 metams ka- lėjimo, o 5 metams atėmė pilie- tines teises. Bolševikai jį buvo susijungę į Kolyas kraštą.

JAV-se išleista Lino Gussoni ir Aristeve Brunello knyga apie "Tylinčią Bažnyčią", pavadintą "The Silent Church". Joje taip pat aprašoma, kaip Sovietai, už- grobė Lietuvą, pradėjo persekio- ti katalikų dvasininkus, juos tremti į darbo vergų stovyklas etc. Austrijoje, Linzo d'acezijos katalikų jaunimas meldžiasi taip pat už kenčiančių Bažnyčią Lie- tuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tam tikslui yra išleisti net ir spe- cialūs paveikslukai.

Švedijoje gyvenę pabaltiečiai kiek su nerimu žiūri į švedų ir sovietų pasitarimus Maskvoje. Suomių dienraščio "Helsingin Sanomat" vakarinė laida, vadi- nama "IltaSanomat", 1956.IV.4 vedamajame pastebi, jog buvę susitarita taip pat dėl kai kurių dalykų, kurie patikslina 1941 m. susitarimą dėl Pabaltijo valsty- bių įjungimo į Sov. Sąjungą. Ve- damajame nurodoma, kad ir šve- dija "nekludysianti grįžti į tė- vynę" taip pat Sov. Sąjungos bu- vusiems piliečiams ir net jos ne- buvusiems piliečiams... Iš veda- mojo persasi išvada, kad Sovie- čiai reiškia pretenzijų taip pat i- buv. Pabaltijo valstybių piliečiams, kurie jau daugiau kaip 15 me- tų gyvena Švedijoje ir kurių dau- sirodys lengviau išspręsti susi- dariusią įtampą pasisakant už dabartinį status quo...

SLA 301 KUOPOS VALDYBA 1956 METAMS: J. Tarulis pirma, 1438 So. 50th Ct., Cicero; S. Paulauskas, vice- pirm.; J. Činikas nat. sek.; K. Ge- lis išim.; K. P. Develkis fin. sek. ir organizatorius; A. L. Matul, K. Vasilauskas išd. globėjai; J. K. Lius maršalka. Susirinkimai vyksta kas antrą pirmadienį kiekvieno mė- nesio Libertų svetainėje, 1401 So. 49th Court, Cicero.

SLA 301 KUOPOS VALDYBA 1956 METAMS: J. Tarulis pirma, 1438 So. 50th Ct., Cicero; S. Paulauskas, vice- pirm.; J. Činikas nat. sek.; K. Ge- lis išim.; K. P. Develkis fin. sek. ir organizatorius; A. L. Matul, K. Vasilauskas išd. globėjai; J. K. Lius maršalka. Susirinkimai vyksta kas antrą pirmadienį kiekvieno mė- nesio Libertų svetainėje, 1401 So. 49th Court, Cicero.

CICERO LIETUVIŲ NASLIUKIŲ IR NASLIUKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Antanas Matul, 1331 So. 48th Ct., Cicero; vicepirm. Paul Kvederis, 1420 So. 50th Ct., Cicero; nut. rašt. K. Kazlauskas, 4435 So. Campbell Ave., Chicago; turto rašt. Antanas Grincevičius, 8036 So. Yale Ave., Chicago 20. III, tel. ST 3-3316; kon- troles rašt. Peter Lapienis, 2627 W. Luther St., Chicago, tel. BI 7-6399; išd. ir koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero; marš. Juozas Grigonis. Susirinkimai vyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėn 8 val. vakaro, 1530 So. 49th Ave., Cicero, III.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1956 M.: Pirm. Petras Kurzikas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klionienė, 8858 Cottage Grove Ave., protokolo rašt. Petras Kurzikas, 5 W. 12th St., tel. PU 5-8069; fin. rašt. ir organ. Albinas Lauranas, 10530 S. India na Ave., tel. WA 8-0865; išd. ir koresp. Anastazija Snarskis, 610 E. 38th St., tel. TR 4-3291; išd. globėjai: Magdė Bartulienė, 627 East 89th Place ir Marė Simonienė, 716 E. 82nd Place; maršalka Jonas Bo- lišauskas, 515 E. 91st Place; dakt. kvotėjas Dr. K. Gudaitis, 10756 So. Michigan Ave., tel. IV 8-7654. Susi- rinkimai šaukiami Tuley Park sve- tainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktadienį.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. Johi Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petrulis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Zomgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 4431 So. Campbell Avenue; maršalka J. Grigonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dun dulis, 4157 Archer Ave.; korespon- dentas A. Jusas, 2247 So. Oakley Avenue, telefonas: J. J. J. 7-6963. Susirinkimai vyksta kas trečią sek- madienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. I klubą priimami vyrai ir moterys lygionimis teisėmis, nuo 11 iki 55 metų amžiaus.

LIET. TEATRALISKOS DRAUGYS- TES RUTOS NO. 1 VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 3903 So. Lowe Ave.; pirm. rinko pabeig- Anna Caset, 3964 So. Halsted St., nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Sal- kauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. raštininkas M. Kairis, 3530 S. Union Avenue; kasos glob. Elizabeth Tam- son, 3903 So. Lowe Ave.; kavinin- Justin Yuškenas, 2547 W. 45th St., durų sargas ir ligonių lankyt. ja- Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespon- dentas F. Opulskas, 7236 So. Camp- bell Ave. Susirinkimai dabar laiko- mi kas antrą treč. vak. 7:00 val.

RAKŲ KLUBO DRAUGIŠKO KLUBO 1956 METU VALDYBA: Felix Pakauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mi- ke Kačinskis vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PP 6-9337; Alex Kvedaras butarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Blozys turto rašt., 3038 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Jankaus- kas išd. rinkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizato- rė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Blozys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai vyksta kas pirmą sekmadienį kiek-

Chicago Lietuvių Klubų ir Draugijų 1956 m. Valdybos:

LIET. BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5347 So. Black stone Ave., DO 3-5165; Vicepirm. Julia Sačauskas, 7222 S. Richmond Street, tel.: HE 4-7174; nut. rašt. Neile Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2635 W. 42nd St., VI 7-2879; išd. Adela Sankus, 2600 W. 43rd St., LA 3-0885; maršalka Kas- tancija Juska, 4443 So. Rockwell St. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mė- nesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val. vak. P. Vengellauko svet., 4500 So. Talman Ave., Chicago, III.

LIETUVIŲ KEISTUČIO PASALPOS KLUBO 1956 METU VALDYBA: Antanas J. Valonis pirma, 2222 W. 107th Street, PR 9-1077; Frank J. Jakavičia vicepirm., 3531 W. 5th Ave., SA 2-4085; Mečys Krasauskas nut. rašt., 4438 So. Francisco Ave. LA 3-8952; Bruno G. Shotas finansu rašt., 7140 So. California Avenue HE 4-1135; Frank Mickas išd., 4146 Archer Ave., JA 3-9069; John A. Simonavičius išd. glob., 4531 So. California Ave., LA 3-6973; Peter Ališauskas kontr. rašt., 5353 South Christiana Ave.; Vincas Balis mar- šalka; Teisėjas A. F. Wells advoka- tų-kas-patarijas, 59 W. Washington St.; Dr. M. T. Strikol daktaras-kvo- tejas, 4645 So. Ashland Ave., YARD 7-4797; klubo koresp. John Kon- droška, 5902 So. Albany Ave., tel. LA 3-6920. Klubas susirinkimai vyksta kas antrą pirmadienį kiekvieno mė- nesio Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

SLA 301 KUOPOS VALDYBA 1956 METAMS: J. Tarulis pirma, 1438 So. 50th Ct., Cicero; S. Paulauskas, vice- pirm.; J. Činikas nat. sek.; K. Ge- lis išim.; K. P. Develkis fin. sek. ir organizatorius; A. L. Matul, K. Vasilauskas išd. globėjai; J. K. Lius maršalka. Susirinkimai vyksta kas antrą pirmadienį kiekvieno mė- nesio Libertų svetainėje, 1401 So. 49th Court, Cicero.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS KAREIVIŲ VALDYBA 1956 METAMS: Kazys Sim- kus pirma, 1330 So. 48th Ct., Cicero; S. Šileikis ir J. L. Zukauskas, vice- pirm. ir ligonių lankyt. ja; K. Develkis nut. rašt.; K. Andrijaus kas išd. rinkas; Ben Tumavicius fin. rašt.; G. Pocius, J. Klimas ir S. Ba- kutis trustai; A. Kasmasukas mar- šalka. Susirinkimai kas 3-čią sekma- dienį kiekvieno mėnesio, Liberty svet., 1401 S. 49th Court.

CICERO LIETUVIŲ NASLIUKIŲ IR NASLIUKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Antanas Matul, 1331 So. 48th Ct., Cicero; vicepirm. Paul Kvederis, 1420 So. 50th Ct., Cicero; nut. rašt. K. Kazlauskas, 4435 So. Campbell Ave., Chicago; turto rašt. Antanas Grincevičius, 8036 So. Yale Ave., Chicago 20. III, tel. ST 3-3316; kon- troles rašt. Peter Lapienis, 2627 W. Luther St., Chicago, tel. BI 7-6399; išd. ir koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero; marš. Juozas Grigonis. Susirinkimai vyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėn 8 val. vakaro, 1530 So. 49th Ave., Cicero, III.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1956 M.: Pirm. Petras Kurzikas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klionienė, 8858 Cottage Grove Ave., protokolo rašt. Petras Kurzikas, 5 W. 12th St., tel. PU 5-8069; fin. rašt. ir organ. Albinas Lauranas, 10530 S. India na Ave., tel. WA 8-0865; išd. ir koresp. Anastazija Snarskis, 610 E. 38th St., tel. TR 4-3291; išd. globėjai: Magdė Bartulienė, 627 East 89th Place ir Marė Simonienė, 716 E. 82nd Place; maršalka Jonas Bo- lišauskas, 515 E. 91st Place; dakt. kvotėjas Dr. K. Gudaitis, 10756 So. Michigan Ave., tel. IV 8-7654. Susi- rinkimai šaukiami Tuley Park sve- tainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktadienį.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. Johi Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petrulis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Zomgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 4431 So. Campbell Avenue; maršalka J. Grigonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dun dulis, 4157 Archer Ave.; korespon- dentas A. Jusas, 2247 So. Oakley Avenue, telefonas: J. J. J. 7-6963. Susirinkimai vyksta kas trečią sek- madienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. I klubą priimami vyrai ir moterys lygionimis teisėmis, nuo 11 iki 55 metų amžiaus.

LIET. TEATRALISKOS DRAUGYS- TES RUTOS NO. 1 VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 3903 So. Lowe Ave.; pirm. rinko pabeig- Anna Caset, 3964 So. Halsted St., nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Sal- kauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. raštininkas M. Kairis, 3530 S. Union Avenue; kasos glob. Elizabeth Tam- son, 3903 So. Lowe Ave.; kavinin- Justin Yuškenas, 2547 W. 45th St., durų sargas ir ligonių lankyt. ja- Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespon- dentas F. Opulskas, 7236 So. Camp- bell Ave. Susirinkimai dabar laiko- mi kas antrą treč. vak. 7:00 val.

RAKŲ KLUBO DRAUGIŠKO KLUBO 1956 METU VALDYBA: Felix Pakauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mi- ke Kačinskis vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PP 6-9337; Alex Kvedaras butarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Blozys turto rašt., 3038 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Jankaus- kas išd. rinkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizato- rė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Blozys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai vyksta kas pirmą sekmadienį kiek-

vieno mėnesio Klub Vainutas sve- tainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. I klubą priimami vyrai ir moterys lygionimis teisėmis.

DRAUGYSTĖS SUSIENIIMO BRO- LIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ VALDY- BA 1956 METAMS: Pirm. A. Zala- gėnas, 129th ir State Rd., Lemont, Ill.; vicepirm. B. Pužauskas, 645 W. 18th St., CA 6-2594; fin. rašt. G. Jaku- bauskas, 3242 E. Emerald Ave.; nut. rašt. W. Pankauskas, 1820 Canalport, CA 6-5388; kas. F. Norbut, 1645 W. Wabansia Ave., AR 6-1068; kontr. rašt. W. Vinclovas, 3362 So. Lowe Ave.; kasos globėjai: M. Sinkeviči- nė ir O. Slausgavičienė, ligonių ape- kūnas F. Norbut. Susirinkimai būna kas antrą sekmadienį kiekvieno mė- nesio 1 val. po pietų Dievo Apvaiz- dos parapijos svetainėje.

CHICAGOS NASLIUKIŲ NASLIUKIŲ IR PAVIENIŲ KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Juozas Balčikas, 4047 S. Maplewood Ave., tel. VI 7-4094; pirm. pabeig. Alen Vezelis, 7248 S. Troy St., tel. WA 5-3078; nut. rašt. A. Manos, 5701 So. Justine St., tel. GR 6-0435; fin. rašt. Antanas Grin- cevičius, 8036 So. Yale Ave., telef.: ST 3-3316; kasos glob. Helen Far- relly, 3055 W. Palmer St., telef.: CA 7-4429; kasierius M. Plotrowski, 1810 So. Springfield Ave., tel. CR 7-2455; maršalka A. Grigonis.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLI- TIKOS KLUBO VALDYBA 1956 M.: Pirm. John Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vice- pirm. Vic. Pakauskas, 1645 No. Mozart St.; prot. rašt. John Railia, 4839 Winnemac Ave., MU 5-9356; fin. rašt. St. Buneckis, 3312 Waban- sia Ave., tel. SP 2-8765; kas. Paul Milasavičius, 5635 Warwick Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Ku- previč. Klubas mėnesiniais susirinki- mui šaukiami kas trečią trečiadienį 3600 W. North Ave.

CICERO LIETUVIŲ PAGERINIMO IR POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. J. F. Kimbar, 1613 So. 49th Ave., tel. CR 2-6593; vicepirm. J. Tarulis, 1438 So. 50th Ct., tel. OL 2-0312; nut. rašt. K. Genis, 1611 So. 49th Ct., tel. CR 2-6169; fin. rašt. G. Pocius, 1607 So. 49th Ct., tel. TO 3-6445; išd. K. Lau- danskas, 1440 So. 48th Ct., tel. OL 2-7453; dvi išd. globėjai: O. Skri- diušienė 1617 So. 49th Ave. ir B. Radiauskienė, 1339 So. 50th Ave. Klubas susirinkimai laikomi kiekvie- no mėnesio antrą antradienį, Lietu- vių Liuosybės svetainėje.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PASLI- PINIO KLUBO VALDYBA 1956 M.: Pirm. Frank Stalions, 3950 West Gladys Ave., pirm. pabeig. John Jasinskis, 3155 Augusta Blvd.; nut. rašt. Mary Medalinskas, 4828 West Adams St.; fin. rašt. Charles Katal- lo, 4676 West End Ave.; kas. J. M. Bruchas, 4159 W. Adams St.; kasos glob. Martin Tiliandis, Petras Ladi- ga ir John Massas. Susirinkimai laikomi kas antrą sekmadienį 1 val. po pietų Cicero Lietuvių Liuosybės svet., 14th St. ir 49th Ct., Cicero, III.

CHICAGOS NASLIUKIŲ NASLIUKIŲ IR PAVIENIŲ KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Juozas Balčikas, 4047 S. Maplewood Ave., tel. VI 7-4094; pirm. pabeig. Mary Neberieze, 5724 So. Richmond St.; nut. rašt. Petras Pauzulis, 3400 So. Lowe Ave., tel. VI 7-6236; fin. rašt. Antanas Grin- cevičius, 8036 So. Yale Ave., tel. ST 3-3316; kasos glob. Helen Far- relly, 2300 West Palmer St.; kasie- rius M. Petrauskas, 1810 S. Spring- field Ave., tel. CR 7-2455; tvark- darys J. Grigonis. Susirinkimai vyksta kiekvieno mėn. antrą penk- tadienį, 4500 So. Talman Ave.

LIETUVIŲ SIJEVJŲ AMALGAMAT- ED CHOTHING WORKERS OF AMERICA LOCAL 269 VALDYBA 1956-57 METAMS: Pirm. K. Matulaitis, 1229 So. 50th Ct., Cicero; vicepirm. C. Aleksiusas, 8018 Eberhart Ave., Chicago; sekr. P. Pleštys, 5421 So. Neva Ave., Chicago 38; kasininkas J. Bartasius, 1101 Portsmont, West- chester, Ill.; tvarkdarys P. Brazys, 2409 So. 49th Ave., Chicago, III.

EXECUTIVE BOARD: Pirm. Paul Kriščiūnas, 7225 So. Troy St.; Delfina Tričienė, 3302 S. Morgan St.; Pr. Cerniauskas, 3327 W. LeMoynė Ave.; St. Beneckis, 5453 N. Linder Ave.; St. Stašaitis, 4826 No. Honore St.; Kazys Slavins- kas, 3337 So. Emerald Ave.; Mary Mells, 1831 So. 49th Ave., Cicero. JOINT BOARD DELEGATAI: G. Bly, 6215 So. Elys Ave. V. Zalanskas, 681 S. Claremont Ave. M. Budrys, 2050 No. Pierce Ave. C. Lukas, 6227 W. Cornelia Ave. J. Karasauskas, 5614 N. Major Ave. K. Matulaitis, 1229 S. 50 Ct., Cicero F. Brayus, 2910 N. Linder Ave.

MARQUETTE PARKO NAMU SAV. ORG. VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Helen P. Kraeger (Krauczu- na), 2612 W. 69th St., PR 6-4000; vicepirm. Juozapas Balčikas, 7155 So. Sacramento Ave., GR 6-5078; nut. rašt. Petras Danbrauskas, 6954 So. Maplewood Ave.; fin. rašt. Tho- mas A. Petkus, 6714 So. Sangamon St., HU 3-0848; išd. Antanas Stan- kus, 7229 So. Fairfield Ave., tel.: WA 5-3972; išd. glob. Kazimieras Brazaitis, 7212 So. California Ave., HE 4-0273; koresp. Marcelė Tverio- nas, 6433 So. Talman, HE 4-0804. Susirinkimai įvyksta kas ketvirta- dienį kiekvieno mėnesio bažnytinėje salėje, 6812 So. Washtenaw Ave.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietu- vių žodynas. Geresnio anglų-lie- tuvių kalbų žodyno nėra. Nenu- matoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių an- gliškai-lietuvišką ir lietuviškai- anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasysite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois
5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, MAY 1, 1956

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

APYSAKOS IR ROMANAI

Lietuvių autoriai:

P. Abelkis — Zemačių Krikštai. Istorinis romanas. 422 psl. \$3.50
P. Abelkis — Atlaidų Pavėsy. Istorinis romanas. 468 psl. \$4.00
Vytautas Alantais — Pragarų pošeivės. Romanas. 434 psl., gražiai iliustruota. \$3.50
Pulgis Andriusis. Tipelis. Humoro romanas. 240 psl. \$3.00
Pulgis Andriusis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. \$1.50
Aloyzas Baronas — Sodas už Hori-zonto. Romanas. 254 psl. \$2.50
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. \$2.50
Kazys Borūta — Baitaragio Ma-lūnas 256 psl. iliustruota apys. \$2.50
St. Būdavo — Uždraustas stebuklas. Romanas. 246 psl. \$2.60
Bronius Daubaras, MELYNĖ SUK-NELĖ. Apsaka. 154 psl. \$1.50
L. Dovydenas — Tūkstantis ir Viena Vasara. Romanas. I dalis. 218 psl. \$3.00
L. Dovydenas — Naktys Karališ-kiuose. Apsaka jaunimui. 168 psl. \$2.00
L. Dovydenas — Broliai Domeikos 260 psl. Premijotas romanas \$2.50
Ludzas Dovydenas — Per Klausu-čių. Apsaka. 176 psl. \$3.00
Jurgis Gaičius. Namai ant Smėlio. Chicago, 1952 m., 221 psl. \$2.00
Jurgis Jankus — Paklydę Paukš-čiai. Romanas. I dalis. 172 psl. \$2.20
Jurgis Jankus — Paklydę Paukš-čiai. Romanas. II dalis. 225 psl. \$2.60
P. Jurkus — Pavasaris prie Vardu-vo. Pasakojimas. 175 psl. \$2.50
Marius Katiliškis — Užuoventis. Apsakų romanas. 362 psl. \$3.50
P. Kestinas — Tarp žalsvų palai-pinių. Romanas. 392 psl. \$3.00
Jurgis Kraliauska. URVINIAI ZMONES. Romanas. 266 psl. \$2.75
A. Landsbergio — "Kelonė". Premi-jotas romanas. 259 psl. \$2.50
Lazdynų Peleda — Motulė Pavi-liojo. Iliustruota. 43 psl. \$0.60
H. Lukasevičius. Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. \$2.50
Jonas Marcinkevičius — Kražių Skerdynės. Istorinis romanas. Lie-tuvoje premijuota knyga. I dalis. 324 puslapių. \$3.00
Jonas Marcinkevičius — Kražių Skerdynės. Istorinis romanas. II dalis. 320 psl. \$3.00
Alg. Margeris. Čikagos šešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai. 1952 m. 316 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris — Šiuptarniai. Amerikos lietuvių tautinio ir kul-tūrinio atgimimo laikų istorinis ro-manas. 652 psl., iliustr. \$3.00
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. \$4.00
Algirdas Margeris — Saulės Rustybė. Romanas. 312 psl. \$3.00
Nelė Mazalaitė SAULĖS TAKAS. Romanas. 418 psl. \$3.75
Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadina-mas medaus. Romanas. 220 psl. \$2.50
Adomas Mickėvičius — Konradas Valenrodes. Istorinė apysaka. 98 psl. \$1.50
V. Mykolaitis-Putinas — Altorių Šešėly. Romanas. Trys dalys vienoje knygoje. 628 psl. \$6.00
P. Orinitaitė — Paslėpta Žaidza. Jaunamartės takas. Romanas. 180 psl. \$2.00
Marija Radzevičiūtė ZEMLE SVEN-TOL. Apsaka iš lietuvių knygnešų kovų. 182 psl. \$2.00
Satrijos Ragana — Senamė dvare. Apsaka. III leidimas. 176 psl. \$2.00
Alė Rūta — Trumpa Diena. Premi-jutas romanas. 434 psl. \$4.00
Alė Rūta — Duktė. Apsaka. 250 psl. \$2.40
Belys Sruoga. KAS BUS KAS NE-BUS. BET ŽEMAITIS NEPRASUS. Jauno vaikinio nuotykių Napoleoniš-ko laikais Lietuvoje. 206 psl. \$2.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nu-otykių. Apsaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai iliustr. \$5.00
R. Spalis ANT RIBOS. "Gatvės ber-niuko nuotykių" tęsinys. 482 p. \$5.00
I. Simonaitė — Aukštųjų Šimoni-nių Kulšas. 438 psl. premijuotas romanas \$3.50
Ignas Seinitis — Raudonasis tva-sas. 328 psl. \$3.50
Ignas Seinitis — Kuprelis. 162 psl. Gražiai iliustr. \$2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvo-ka. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. \$2.75
Juozas Švaistas KNYGNEŠIŲ PĖD-SAKAIS. Romanas. 295 psl. \$3.00
P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freibur-gas, 1946 m. 206 psl. \$1.50
P. Tulpė. Tiltas sargas. P. Abelkio leidytas. 151 psl. \$1.50
Andrius Valuckas — Nemuno Šū-nas. Romanas. I dalis. 280 psl. \$3.00
L. Zeikaus — "Laipai ir Tolumas". Romanas. 241 psl. \$2.50

VERSTINIAI VEIKALAI

F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir baismė. I dalis. Romanas. 301 psl. \$3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir baismė", II dalis. 258 psl. \$2.50
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir baismė", III dalis. 300 psl. \$3.00
M. Dostojevskis Pažemintųjų ir Nu-kraustitųjų. Romanas. Išleido Nemu-nas. 266 psl. \$2.50
Thor Heyerdahl, KON TIKI. Nu-otykių Ramiame vandenyne. 414 p. Kaina \$3.75
N. Gogol "Mirusios sielos". M. Miš-kinio vertimas. 290 psl. \$3.25
Mirko Jalušis — Cezaris. I dalis. Isto-rinis romanas. \$2.00
Mirko Jalušis — Cezaris. VISO II dalis. \$2.00
Mirko Jalušis — Cezaris. VISO III dalis. \$2.00
Paer Lagerkvist. Barabas. (1951 metais Nobelio premiją laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina \$2.25
Francis Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Ro-manas. 134 psl. \$1.75
Francis Mauriac. Gyvačių liz-das. Romanas. 282 psl. \$2.00
Axel Munthe — San Michele kny-ga. I dalis. 328 pusl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. \$2.50
Prosper Mérimée. Kolomba. Ro-manas. 222 psl. \$2.25
Axel Munthe — San Michele kny-ga. II dalis. 312 pusl. Parduodama ir atskirai. \$2.50
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. \$2.60
W. S. Reymont. Kaimiečiai. I da-lis. Romanas. 352 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai. II da-lis. Romanas. 384 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai. III da-lis. Romanas. 472 psl. \$3.50
W. S. Reymont. Kaimiečiai. IV da-lis. \$3.00
Atsilankykite arba siųskite money orderi oridėje 10c. knygos persiuntimui.

NAUJENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Iš Sibiro grįžta daugiau paleidžiamųjų

Likviduojamos "stalininės darbo stovyklos"?

(E) Iš Klaipėdos krašto į Vak. Vokietiją yra grįžusi Schusche-lių šeima ir eilė kitų. Ištrūkęs iš Vakarų iš Sibiro vienas mūsų tautietis buvo su kitais vokiečių kariais apkaltintas, kad sudegi-nes per karą kožkokią Sov. Są-jungoje vietovę. Visai jį ir jo draugus komunistai tardė, kan-kino, ir tie, norėdami kad juos paliktų ramybėje, galų gale "pri-sipažino kalti". Už tai buvo nu-bausti 25 metus sunkiųjų darbų. Bet paskiau pasirodė, kad vokie-čių armija tokios vietovės visai nebuvo užėmusi ir ji niekad ne-buvo sudeginta. Nuteistiesiems bausmė ne tik buvo nepakeista, dar dar pridėta nauja — už tai, kad jie "suklaidino teismą, su-teikdami apie save neteisingus duomenis"... Taip tam mūsų tau-tietiiui iš viso sudėta įvairių bau-smių daugiau kaip 100 metų.

Grįžtantieji iš Sov. Sąjungos teigia, kad Stalino laikais įkur-tosios darbo stovyklos dabar jau likviduojamos. Jose laikytieji daugiausia prievarta taip pat "kurdinami laisvai" — jie ir to-liau turi dirbti nustatytuosius darbus. Prievarta įkurdintų, ta-riamai "laisvųjų gyventojų" bu-vo ir vokiečių. Iš jų atleisti ne-tik vokiečiai, bet taip pat dalis vengrų, rumunų, čekų ir kitų tautybių žmonių, kurie pasijus-ti į savo kilmės kraštus. Visa eilė vokiečių, kurių pilietybę so-vietinės įstaigos ginčija, atleisti į šiaurės ar pietų Rytprūsius, o kai kurie — ir į Klaipėdos kra-štą. Anksčiau tie vokiečiai, kurie buvo repatrijavę iš Pabaltijų kraštų ir pasisakę už vokiečių pilietybę arba jos negavę, turėjo klūti išvykti į Vokietiją — jų dažniausiai neišleisdavo. Bet da-bar sovietai ir šiuo reikalu pa-mažu nusileidžia. Tuo būdu gae-lus su savo šeimomis susijungti dar daugiau žmonių.

Šiuo metu Sov. Sąjungoje re-gistruojami taip pat "neišaiškin-tos pilietybės" vokiečiai, "Volks-deutsche" arba ir tokie, kuriems pilietybė buvo prievarta primes-ta. "Be pilietybės" asmenys, nors ir vokiečiai, iš Sov. Sąjun-gos neišleidžiami. Yra tarp jų tokių, kurie turi Sibire gyventi net nuo Pirmojo karo. Šiuo me-tu laukiamas atvykstant civilių vokiečių transporto iš Janisie-jaus sričių. Po vieną kitą par-vyksta ir taip — bet daugiausia pavieniui. Maskva jau suteikia žinių ir apie mirusius ar pasi-gendamus karus bei civilius. Tuo būdu tikimasi galutinai išryškė-siant ir maždaug 1 mil. karių li-kimais. Tikimasi, kad Sovietai ga-lutinai atsisakys reikalavimo kei-ti su galva į galvą sulaukytuosius ar esančius Sov. Sąjungoje vo-kiečius už jų tariamuosius pilie-čius, kurie esą "neišleidžiami iš Vokietijos grįžti namo". Tačiau pabaltiečių iš Sibiro nepaleidžia-ma tiek, kiek rašo užsienio spau-da.

Jei likviduojamos iš Stalino laikų išsilikusios "darbo stovyk-los" ar "darbo pataisos namai", tai dar nereikia, jog būtų likvi-duojami ir "režimo lageriai", i-kuriuos grūdami visi politiškai nepatikimieji, visi sovietinės santvarkos prieštai. Jos ir toliau paliekamos, jog niekas nelikvi-duoja, bet jose vokiečių veiktė-nėra. Tokiuose "režim. lageriuose" uždarytieji turi atlikti jiems bol-ševikinių teismų uždėtąsias bau-smes. Kai kur ir "laisvai įkur-dintieji", nesant pakankamai bū-sti ar bent žmoniškesnių patal-pų, ir toliau pasiliko gyventi bu-vusiose darbo stovyklose, nors jų asmeninė laisvė šiek tiek pa-didėjo, kad ir nesumažėjus pa-čiai darbo priverčiai. Bet dabar jie — turi dirbti jau kaip "laisvi piliečiai"... Tenka tikėtis, jog grįžtantieji suteiks apie mūsų tautiečius Sibiro tremtyje ir apie ten "laisvai įkurdintuosius", kurie praktiškai negali iš nusta-tytojo rajono be leidimo išvykti kitur, dar daugiau žinių.

Paskiausiu metu tremtiniai, be džiовos ir širdies ligų, Sibire

ima daugiau sirgti vėžiu. Komu-nistų pareigūnai bėdą už šią ne-ligiją pat mēgina versti amerikiečiams, aiškindami: — Kiek žmogaus atmintis neša, čia niekados nėra buvę tokio maro... o dabar jį mums atsiuntė ameri-kiečiai...

Sibire turintieji įsikurti mūsų tautiečiai stengiasi kaip galė-dami išsiversti. Jei trūksta ko-piškino kalti". Už tai buvo nu-bausti 25 metus sunkiųjų darbų. Bet paskiau pasirodė, kad vokie-čių armija tokios vietovės visai nebuvo užėmusi ir ji niekad ne-buvo sudeginta. Nuteistiesiems bausmė ne tik buvo nepakeista, dar dar pridėta nauja — už tai, kad jie "suklaidino teismą, su-teikdami apie save neteisingus duomenis"... Taip tam mūsų tau-tietiiui iš viso sudėta įvairių bau-smių daugiau kaip 100 metų.

Nemaža lietuvių mergaičių, ypač ištremtosios 1947-48 me-tais, atsigabeno drauge ir savo tautinius kostiumus. Tuos tau-tinius kostiumus kaip kokią brangenybę yra išsilaikiusios ir ligi šiol. Didesnėmis progomis, per tautines šventes ar šiaip sa-vųjų pasirodymus, stengiasi šok-ti tautinius šokius ir tautinius kostiumus pademonstruoti.

Taigi, iš Sov. Sąjungos — to tautų kalėjimo — grįžta ir vo-kiečiai, ir rumunai, ir vengrai, ir kiti. Bet kada išauš pavasaris mūsų tautiečiams, kurie išvyk-stančius į laisvę tegali palydėti tik ilgesio kupinomis akimis ir rankos paspaudimu? Kada jiems ir visai pavergtajai šaliai bus atitaisyta Stalino padarytoji skriauda?

Štai vieno neseniai grįžusio į Vakarų žmogaus trumpai su-glaustas gyvenimo kelias:

— Per 10 m. Sovietų Sąjun-goje pergyveno labai žiaurūs lai-kai. Maskvos kalėjimai — Liu-bianka ir Liforto. Nuteisimas mirties bausme ir pakeitimas jos 25 m. ypatinga uždara koncentracijos stovykla. Vėliau — Vla-dimiro ir Kuibyševio kalėjimai. Išgabenimas į Magadaną, iš ten — grąžinimas į rytinį Sibirą: Taišetą-Bratską. Po nepavyk-sio 1950 m. sukilimo ir bėgimo į Mongoliją netekimas vienos žiaunos ir raktikaulio sulaužy-mas, vėl nuteisimas, išgabenimas į šiaurinį Baikalą... Tai tik vieno žmogaus gyvenimo iškarpą. O kiek tokių iškarpų susidarytų iš viso? Kiek tekstų prirašyti isto-rijų ir knygų iš viso?

Apie dabartinę padėtį Lietu-voje ir apie Sovietų Sąjungon iš-tremtus ir kalinamus lietuvius turis gerų informacijų, nes per 10 m. teko jų daug susitikti bei su jais drauge būti. Be to, iki 1953 m. vykę nuolatiniai trėmi-mai iš Lietuvos. Iki anų metų lietuvių tautos sistemingas bei apgalvotas naikinimas buvo va-romas visu sparčiu. Galisai, kad ten negalėjęs vesti užrašų. To-dėl daug ką pamiršęs, nors nema-ža ir likę galvoje.

Nors savo adresu ir niekur neskelbęs, bet esąs užverstas laisvais su paklausimais tiek iš Vokietijos, tiek iš JAV-ųjų. Ne-suspėjas padariai ir atsakyti.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NUOŠIRDI PADĖKA

Šiuo tariau širdingą dėkui: Giminėms — sesutei, B. J. Malinauskams, Tetai ir Algirdui Levei-kams už puikių gėlių prisistuntą ir dalyvavimą laidotuviuose; J. M. Mie-žiniams, kurie pirmieji suteikė pagalbą ligos ir mirties metu. Visiems draugams ir pažįstamiems, kurie dalyvavo mano mylimo vyro Petro šermyne ir laidotuviuose, kurie tarėte nuoširdžios užuojautos žodžius per laiškus. Taip pat dėkoju už puikių gėlių vainikus. Karstančiams už draugišką patarnavimą. Laidotuvių direktoriui p. Wilson. Gyvenime nėra didesnio smūgio, kaip netekti mylimo gyvenimo draugo ir jį pergyventi nelengva. Tačiau nuoširdžios užuojautos sutei-kia daugiau jėgų ir ištvermės tam skausmui pakelti. Brangieji Jūsų gilus atjautimas amžinai nebus pamirštas.

JULĖ VEGELIENĖ.

Ruošiamasi naujam gyventojų surašymui

• Census Bureau, kaip praneša National Geographic Society, jau ruošiasi naujam JAV gyventojų surašymui, kuris įvyks 1960 metais. Census Bureau valdinin-kai jau renka informacijas iš įvairiausių šaltinių susidaryti nuomonei, kokie klausimai turės būti gyventojų klausinėjami. Apie 150,000 skaičiuotojų už ke-turių metų rinks tas labiausiai reikalingas žinias.

Vyriausioje skaičiavimo būsti-nėje Suitland, Md., jau bandomi naujieji elektroniški "smeguns", kurie šį kartą pavaduos didelę dalį raštinės personalo.

Pirmas istorijoje žinomas gy-ventojų surašymas buvo padary-tas Babilonijoje, maždaug 3800 m. prieš Kristų. Jo tikslas buvo suskaičiuoti mokesčių mokėto-jus. Jungtinės Amerikos Vals-tybės per pirmąjį skaičiavimą 1790 metais buvo atrasta 3, 929,214 gyventojų.

Paskutinisys gyventojų sura-šymas JAV, įvykęs 1950 metais, valstybei kainavo 90 milijonų dolerių. Buvo rasta 150,697,361 gyventojas. Manoma, kad šis skaičius dabar padidės 25 milio-jais, nes kiekvienais metais priauga Amerikoje apie 2,628,000 gyventojų. Šiais metais, biuro ži-niomis, JAV turi 167,506,390 žmonių; 1960 m. manoma jų ras-ti 177,000,000.

Sparčiausiai gyventojai auga Kalifornijos, New Yorko ir Ohio valstybėse. Nevados gyventojų skaičius per paskutiniuosius 5 metus padidėjo net 40 %. Gyven-tojų prieauglis smarkiai kyla Arizonoje, Floridoje ir Delaware.

I Lietuva

galite pasiūsti akordeonus, laik-rodžius, foto aparatus, rašomas ir suvamas mašinas ir kitas vertingas prekes. Išsiuntimas greitas ir nebrangus. J. Karvelis, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: Yards 7-0677.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Erzvilko Draugiško Klubo susirinki-mas įvyks trečiadienį, gegužio 2 d., Vengeliškio svetainėje, 4500 S. Tal-man Ave., 7:30 val. vak. Nellie Wilcox, nut. rašt.

SLA 226 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės 2 dieną, įprastoje vietoje, 3600 W. North Ave., vakare. Visi nariai kviečiami šiam susirink-imui dalyvauti. —K. Čepukas.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinki-mas įvyks trečiadienį, gegužės 2 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami į susirink-imą. —A. Kaulakis, fin. sek.

URBA Gėlių Mylintiems Vestuvoms Banketams Laidotuviams Papuošimams. GELININKAS 4180 ARCHER AVENUE Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Lanksmumo arba liūdesio valandų. Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antke-pių papuošimai ir sezoninės kapam-gėlės. ROY R. PETRO (Putramentas) 5525 So. Harlem Avenue Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELININKA GELĖS VISOMS PROGOMS 2443 W. 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu! Visas Pasaulio Dalis. KVIETKININKAS Gėlės Vestuvoms, Banketams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniausis ir Didžiausias Laidotuvų Įstaiga. AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ 4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: Yards 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851 4330-34 So. California Avenue Telefonas: LAfayette 3-0440 Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil. MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIUDESIO VALANDOJE ŠAUKITE **MAŽEIK & EVANS** LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS 6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601 Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią artiau jūsų namų.

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 6812 So. Western Avenue 1410 South 50th Avenue CICERO, ILLINOIS TELEFONAI: GROvehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109 KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos **AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ.** ★ TURIMAS KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572 **GEORGE F. RUDMIN** 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI 1646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE 177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

GARSINKITĖS "N A U J I E N O S E"

RŪPINAMASI SIBIRAN ISTREMTŲJŲ LIETUVIŲ LIKIMU

E. PASIKALBĖJIMAS SU VT PIRMININKE A. DEVENIENE

1. Ponia Pirmininke, žinau, kad mūsų tremtinių Sibire klausimas tamstai yra itin prie širdies. Šie reikalai aptariami ir Vykd. Taryboje. Ar negalėtum tamsta paskelbti šiuo reikalu mūsų visuomenei kokį pareiškimą?

— Tiesa, kad Sibiro lietuvių klausimas V. Tarybai rūpi. Jeigu apie jį daug viešai nerašoma ir nekalbama, tai būtų labai klaidinga daryti išvadą, jog Vlikui ar Vykd. Tarybai jis nerūpėtų. Tačiau sąlygos verčia apie Sibiro lietuvių reikalus daug nekalbėti. Man tenka jau daugiau kaip 10 metų rinkti apie tai medžiagą ir žinias, bet ir šandien nesu tikra, ar galiu atvirai pasisakyti. Gal net pati KGB neturi tikro ir galutinio nusistatymo, kokių metodų imtis ateityje. Visą padėtį nuolat kinta. Todėl ir Vykd. Taryba negali užtikrinti ar duoti kokių nors garantijų, jog Sibire laikomam vienam ar kitam mūsų tautiečių pasiūstas laiškas ar siuntinys tikrai pasieks adresatą ir ar su ten ištremtais susirašinėjimas yra saugus. Tenka turėti galvoje, kad iš viso negalima pasitikėti Sovietų duotaisiais pažadais bei sudarytomis su jais sutartimis.

2. O ką paskiausieji duomenys rodo?

— Laiškų, kurių tenka gauti nuorašus, analizės, o ypač išsamių pasikalbėjimų su asmenimis, kuriems teko desimtimis metų po vienu stogu gyventi drauge su mūsų tautiečiais, dar neleidžia padaryti galutinio sprendimo, nes negalima rizikuoti žmonių gyvybe, kadangi niekad nežinau, kur yra politinė Sovietų klaida.

Turime žinoti, kad mūsų žmonės, nors ir ištremti, pasižymi darbštumu ir realiu galvojimu. Vilkdami sunkią vergiją, jų daugumas, atlikę bausmę, bet priversti pasilikti Sibiro ištremime, ten pradėjo kurtis. Sibire erdvės — begaliniai plotai. Žemė kai kur yra labai derlinga. Taip daug kas ten turi jau pasistatę vargingas pirkeles, susitausę „nuosavus daržus“, įsigiję vieną kitą gyvuliuką — ir tokiu būdu ginasi nuo bado. Žymi mūsų tautiečių dalis dar turi ir toliau atlikti jiems skirtingą bausmę. Daug kur vyrai tebelaukiami už spygliuotųjų vielų darbo vergų stovyklose. Ten, kur paleidžiami, jie įsijungia į kitų mūsų tautiečių tarpą. O kadangi į Sibirą buvo išsiųsti desimtimis milijonų pačių gabiųjų ir energingųjų įvairių tautų sūnų, savaimė supranta, jog Sibiras, kad ir prievarta, tampa ištremtųjų ir pažemintųjų lyg ir „naująja žeme“, ir kai kuriems laisvai gyvenant sąlygos geresnės ir saugesnės negu krašte.

1941 m. išsiųstieji į darbo vergų stovyklas ar prievartą į Sibirą ištremtieji būdavo atgabenami į plėną erdvę ar į miškus, kur tik staigavo vilkai. Jie, kuomet visi vos-nevos įstengdavo išsilaikyti, turėdami gyventi palapinėse, ar išsikasti „rusiškas žemlankas“. Šandien daug kur prievarta jau kuriami miestai, ugdoma pramonė, dygsta fabrikai. Visa tai daugiausia daroma darbo vergų ar prievartai įkurdintųjų kruvinu prakaitu. Tačiau ir bolševikai priversti daugiau skaitytis su tenyškais „naujaisiais gyventojais“, ypač po darbo vergų sukilimų. Per visą Sovietų šiaurę praėjo sukilimai, jų bijomasi ir Rusijos viduje. Tie sukilimai priverčia mūsų darbo stovyklose, kur žmonės su kastuvais ir basiais laimėjo, yra

„Sibiro stebuklas“. Todėl ne vien iš malonės, bet daugiausia sukilėlių verčiami nūdieniniai viešpačiai ir daro dabar nuolaidas.

„Patirta, kad Sibiras mus girdi ir radijo bangomis — mumis pasitiki ir į mūsų santūrumą, atsargumą bei Sovietų pažinimą deda daug vilčių.

3. O kaip su laiškais ir siuntiniais: ar nepavojinga juos ten siųsti?

— Jeigu kas iš stovyklos parašo į užsienį ir laiškas ateina arba artimieji jam ką pasiunčia, tai čia — natūralus kelias, nepasleptas. Nemaža siuntinių gaunama ir iš tėvynės, kiti ateina iš Lenkijos, Vokietijos, Rumunijos etc. Bet tie siuntiniai yra asmeniniai, varginiai. Tačiau jeigu kokia organizacija staiga pradėtų siųsti į stovyklą desimtimis siuntinių ar lietuviams, ar kurios kitos tautybės žmonėms, tai tuojau prasidėtų tyrimas, kodėl tos organizacijos siunčia, rasi, gavėjas susipažino su užsieninėmis organizacijomis, kurios nėra palankios komunistiniam režimui, ar gavėjai gal kuo nors nusiskundžia, kad jie niekaip negalima gyventi, etc. Todėl organizuotas masinis šelpimas šandien dar nėra galimas. Nors kiti ir sako: vis tiek blogiau, kaip į Sibirą, nebus, tačiau reikia atsiminti tą faktą, jog yra daug kandidatų užimti kad ir vargingai ištremtojo tautiečio pirkelei ir jo daržams, kurie buvo paskutinėmis įėjomis apdirbti. Ir tik tam, kad būtų pakeistas tokio gavėjo adresas, bolševikai, nieko nesivaržydami, išskels jį kur nors toliau, kur nepasiektų nei jokie laišakai, nei siuntiniai. Ir čia vargu beužteks išseksios sveikatos Sibire iš naujo vėl įsikurti.

Reikia žinoti, jog kiekvienas susirašinėjimas iš užsienio į Sibirą ar iš ten siunčiamas į užsienį yra registruojami. Išskiriamas ir kiekvieno siuntinio turinys, ne tik patys gavėjai bei siuntėjai, surenkant apie juos bolševikams reikalingas žinias. Neveltui persiuntimo kontoros turi gauti iš bolševikų patvirtinimą ar reikalingą leidimą. Tiesa, šandien tokius siuntinius siųsti gal net ir skatinama. Ar yra koks tikslas komunistams toki kontaktą užmegzti ir jį, prireikus, naudoti ateityje, aš nežinau. Tačiau aš viena žinau, jog bolševikai visuomet ligi šiol turėjo savo suktų kėslų. Ir jie nepaliekia neišnaudoję visų galimų savo kėslams įvykdyti. Tai turi atsiminti visi, ir tai gerai įsidėti į galvą.

O kaip daryti su laiškais? Ši reikala gal paaiškinti ir toks atvejis: Štai man iš Amerikos rašo, kad jo motina mirusi Sibire ir kad jis dabar labai gailisi, jog jai neparašęs, drauge mesdamas kaltinimą, kodėl mes neskatiname palaikyti susirašinėjimo laiškais — vis dėlto toks gautas iš sūnaus ar iš kito artimo žmogaus laiškas būtų buvusi ten paskutinėmis jos valandomis didėle paguoda. Į šį priekaištą galėčiau tiek atsakyti: taip, tokia sena motutė paskutinėmis gyvenimo valandomis būtų buvusi paguosta. Bet mums rūpi ypač tie, kurie dar gyvens, kurie reikalingi ateitčiai. Ir kažin ar autorius taip būtų parašęs, jei jo motina būtų jaunesnė ir nemirusi. Tokie atvejai tik pasako, jog nebet mirštantiesiems Sovietuose nėra pavojaus. Tačiau visiems kitiems reikia labai didelio atsargumo ir rūpestingumo.

4. Tai suprantu, kad Jūs dirbate, nors ne viskas viešumai ir

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Automobilių lenktynininkas Walt Faulkner neseniai užsimušė bandydamas lenktyninį automobilį.

Chicagos Lietuvių Draugijos naujienos

Rumčikas iš Rockfordo, Ill., savo asmeniškais reikalais lankėsi Chicagoje. Buvo užsukęs ir į Chicagos Lietuvių Draugijos raštinę, 1739 S. Halsted Street. Rumčikas yra visada gerai nusiteikęs ir nevengia pasididžiuoti savo miesto gražiu Lietuvių Klubu. Sako: metai kiti ir skolos bus išmokėtos. Rockfordas pralenkė Chicago.

Besiklausant jo, beveik norisi Rockfordo lietuviams, kurie turi gražų klubą, pavydėti. Kodėl Chicago lietuviai negalėtų pasekti rockfordiečiais?

Chicagos Lietuvių Draugija, kurios raštinė yra 1739 S. Halsted St., stengiasi sąžiningai patarnauti savo nariams. Tik, patvirtinti, neseniai buvo nutarta susirinkimus šaukti pietinėje miesto dalyje. Toks susirinkimas naujoje vietoje, Lietuvių Auditorijoje, įvyko balandžio 18 d. Susirinkusių buvo nedaug, nes dar neįprasta vieta. Ateinantis susirinkimas įvyks liepos mėnesį. Reikia pasididžiuoti, kad nariai mokesčius moka tvarkingai. Draugijos raštinė veikia kasdien, išskyrus sekmadienius.

K. P. Deveikis

galima skelbti.

— Jei ne vienas laisvėje esančiam lietuviui nevalia užmiršti mūsų brolių, turinčių atlikti bausmę ar vilkti tremties dienas Sibire, tai kaip Vilkas, tu žmonių įpareigota organizacija, galėtų šiuo reikalu nesirūpinti? V. Taryba yra padariusi žygį, kad globa ir pašalų teikimas galėtų vykti be rizikos — galėtų būti išplėstas ir anapus geležinės uždangos. Tada susidarytų galimybių ištirti ir mūsų tautiečių, Sibire ir kitose šiaurės srityse atsidūrusių, padėtį ir organizuoti jiems pagalbą. Taigi, šis klausimas ne tik šalpos, bet žymia dalimi ir politinis klausimas. Todėl jis priklauso prie tų Vliko darbų, kur dirbama ir... tyliama. Lietuviškoji visuomenė turėtų patikėti ir žinoti, kad nebūtinai tik ten yra didelis darbas, kur daug kalbama.

Kreipiuosi į visuomenę prašydamas pagalbos. Neprašau man siųsti nei laiško originalu, nei pavardžių, jei kas to nenori. Bet prašyčiau atsiųsti laiško kopijas ir pridėti prie jų savus komentarus — nes be to laiškas ne daug ką pasako. Teklausia ar suteikia iš savo pusės žinių — būsiu konfidenciali. Ir esu įsitikinusi, jog tuo būdu bus galima daugiau pasiekti. Kreiptis galima Vliko prezidento adresu (403 Stanhope Street, Brooklyn 37, N. Y., USA), arba į Vykd. Tarybą: 14b) Reutlingen, Gartenstrasse 5, Deutschland.

Vėliau teks pasisakyti apie Lietuvoje esančius mūsų tautiečius. (E.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Viduržemio jūros vaidmuo istorijoje

Mėlynieji Viduržemio jūros vandenys buvo daugelio svarbių istorinių įvykių liudinininkai. Neveltui ši jūra, skirianti Europą ir Aziją nuo Afrikos žemyno, dažnai vadinama „civilizacijos lopšiu“, „istorijos vieškelio“ ar „neramumų jūra“.

Sunku būtų Viduržemio jūroje rasti nors kvadratinę mylią, kurioje viename ar kitame istorijos laikotarpyje nebūtų vykę pažymėtini įvykiai. Šiandieniniai tautinių grupių sukilimai Prancūzų kontroliuojamoje šiaurės Afrikoje, neramumai Kipro saloje bei arabų-izraelitų kovos tėra tik maža dalis istorinių neramumų šio strateginio vandens ruožo pakraščiuose.

Viduržemio jūra visuomet teikė puikiausio susisiekimo galimybes aplinkui įsikūrusioms įvairioms tautoms. Gilios įlankos bei pusiasaliai sudarė geriausias sąlygas augti uostams ir prekybos laivynams. Puikus švelnus klimatas viliojo pionierius ir jūrininkus. Nieko stebėtina, kad laivininkystės mokslas išbuvojo Viduržemio jūros pakraščiuose.

Po žydruoju Viduržemio

dangumi išaugo ir sužlugdo Egipto, Graikijos, Romos, Bizantijos ir Otomanų imperijos. Čia gavo pradžią ir suklestėjo menas, architektūra, drama, filosofija, astronomija, medicina ir matematika. Čia gimė trys didžiosios pasaulio religijos: krikščionybė, judaizmas ir islamas. Renesanso idėjos nuo Viduržemio jūros paplito po visą pasaulį. Čia įsikūrusių tautų jūrininkai ir konkvestadorai pirmieji atrado ir užkariavo naujus kontinentus ir salas. Dar ir šandien tebėra gyvos 18 amžiuje Viduržemio jūroje siautusio piratų-korsarų legendos.

Viduržemio jūra buvo svarbus strateginis punktas Krymo karuose. Jos reikšmė dar padidėjo 1869 metais, atidarius Suez'o kanalą. Paskutiniuose abiejose pasauliniuose karuose Viduržemio jūra suvaidino irgi svarbų vaidmenį. Šiandien pasaulio akys vėl nukreiptos į Viduržemio jūrą su nerimu stebi ten besikuriančius, gal būt, naujojo karo židinius.

Jeigu dar neturite, tai būtinai įsigykite

DR. JUOZO KAŠKELIO KOMUNIZMAS BE KAUKĖS

Tai gyvai parašyta knyga, kurioje teigimai pagrįsti dokumentais ir iki šiol viešai nežinomais faktais.

Knyga naudinga kiekvienam. Gaunama Chicagos, Montrealio, Toronto knygynuose ir laikraščio redakcijose. Kaina \$1.50.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
4234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 33, ILLINOIS
Grovehill 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

Namams rakandai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, dulkių valytuvai, televizijos, radijos, jewelry, laikrodėliai, deimantai. Geriausios rūšies prekės. LENGVI ISMOKEJIMAI.

J. F. BUDRIK FURNITURE (INCORPORATED)

3241 So. Halsted St. Tel.: CALumet 5-7237

Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9:30 P. M. Sekmadienį 10-5.

Budriko Lietuviška Radio Valanda leidžiama kiekvieną ketvirtą dieną vakarą nuo 6:00 iki 7:00 val. iš WHFC radio stoties, 1450 kilocycles, su žymiais dainininkais ir orkestru.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir 1-4 val. vakarų.
Seštadieniais nuo 10 iki 12 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Tel.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7668

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9. Antrad. nuo 1-5. Trečiad. ir Seštadienį tikai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakarų.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakarų.
Seštadieniais 2-7 p. p., išskyrus sekm.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telefonai: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35th gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 popiet.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakarų.
Trečiad. ir Seštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REpublic 7-9199
Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakarų.
Trečiadieniais uždaryta.
Seštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatliepia šaukimo KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakaraais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonai: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakarų.
Seštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROspect 6-2240
Rezidencijos: PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
Priėmimo val. (tik pagal susitarimą): 2-4 kasdien ir 6-8 pirmad. ir penkt. Seštadienį 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: JU 5-6766-Res. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius. Seštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(Gėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Seštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8. Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonai: YArds 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatliepia viršutinį telefoną, šaukite Midway 3-0001

Telefonai ofiso: CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: GROvehill 6-8874
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., antr. ketv. ir penktad. 6:30-10:00
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, MAY 1, 1956

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakarų, antrad., trečiad. ir penkt. 6-9 val. vak. ir seštad. 2-4 val. po pietų.
8:30 val. vak. Seštad. 2-4 val. popiet.

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Sešt. 2-6 val. popiet. Išskyrus sekmad.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vakarų. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CINCERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Seštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevicius
(VASKEVICIŪTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakarų; seštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonai: HEmlock 4-7899
Namų telefonai: Hilltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB. 2850 WEST 63rd St., Chicago, 29, Ill. Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonai: YArds 7-7381
Pirma: Vakaraais nuo 6 iki 9 val. Seštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Seštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda metriką — artificialę akių pagalbą. Praktikuoja per 39 metų.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakarų. Tikrinu klausą ir pagalbėju neprigirdintiems.

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primeniu visiems jauniems vyrams, kad High School baigusių gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai, — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitiems dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užėiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti, jei patefonuosite TA 9-2242.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISU SROVŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD „NAUJIENOS“ PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

AUKŠTAS DIVIDENDAS -- APDRAUSTAS SAUGUMAS -- PELNINGI PATARNAVIMAI VELTUI

Taupykite tvirtoje, apdraustoj \$16,500,000.00 įstaigoje. Aukštas dividendas ant paid-up shares, current rate. Pasinaudokite dar šiais taupymo skyriais: optional, bonų, Kalėdų ir vakacijų. Galite taupyti per laiškus. Sutaupykite išlaidas keičiant čekius ir apmokant įvairiausias šeimoms bilas. Veltui patarnavimas nariams. Iškeičiam ir parduodam valdžios bonus. Namų paskolos prieinamiausiomis sąlygomis. Platesnį informaciją gausite, jei paskambinsite Grovehill 6-7575.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 4234 SOUTH WESTERN AVENUE

ATDARA PIRM. NUO 12 IKI 8, ANTR. IR PENKT. NUO 9 IKI 4, KETV. NUO 9 IKI 8, TREČIAD. UZDARYTA VISĄ DIENĄ, O SEŠTAD. NUO 9 IKI 2 VAL. PO PIETŲ.

Protestuoja prieš valytąjį vandenį

Grupė piketininkų iš 25 žmonių pirmadienį pradėjo demonstruoti prieš miesto rotušę, protestuodami dėl vandens valymo naujais chemikalais. Piketininkai priklausė Čikagos piliečių sąjungai prieš vandens valymą (floridaciją).

Sąjungos pirmininkė Mrs. Slice Schuranga, 6632 Lowe Ave. pasakė, kad piketininkai stovės, kol sugrįš, o rytoj bus prie miesto rotušės naujas būris.

Miesto ponai su dideliu pasitenkinimu ir ceremonijomis paleido darbą naują vandens desiliavimo įmonę. Ji aprūpins "švariųjų" vandeniu pietinę miesto dalį. Paskui tikima, kad bus galima aprūpinti ir visą miestą.

Miesto tėvai aiškina, kad chemikalų pagalba išvalytasis vanduo nebebus tiek kenksmingas dantims, ypač vaikų. Bet prieš šiuos tvirtina, kad kita, kad 10-20% vaikų gaus nuo jo nešvarius, dėmetus dantis.

Ant piketininkų plakatu buvo ir tokių užrašų: "Nedėkit nuodų į mūsų vandenį". Kas nori iš vandens padaryti vaistus, gali tą padaryti, nusipirkęs atitinkamų chemikalų vaistinėje, pridėjo nuo savęs Mrs. Schuranga. (v)

Ligi šiol 94 užmuštų ir 10,502 sužeistų

Iki pereinamojo laikotarpio Čikagoje metais automobilių katastrofose žuvo 94 žmonės, o 10,502 buvo sužeisti.

Čikaga tačiau laikoma tarp Amerikos didmiesčių pačia saugiausia susisiekimo atžvilgiu. (Kovo mėn. visoje Amerikoje automobilių nelaimėse žuvo 2,960 žmonių, kas yra 12% daugiau, kaip 1955 m.)

Automobilistų begaudant

Pereitą savaitę susisiekimo nelaimėse III. valstybėje žuvo vėl 9 žmonės. Čikagoje sekmdienį Charles Burchett, 35 m., iš 17903 Homewood Ave., susidūrė ties 79 St. ir Anthony St. su kito automobilistu, Don MacArthur, 34 m., iš 856 E. 73 St. Burchett'ui nesustojus, MacArthur ėmė jį vyti. Burchett automobilis susidūrė su kito, vairuojamą Dr. Martin Reid, 49 m., iš 8546 Bennett Ave. ir užmušė Dr. Reid motiną, 75 metų.

Burchett ir tada nesustojė, o važiuojo toliau, kol susitrenkė su trečiuoju automobiliumi — Raymond Wunder, 42 m., iš 10359. Visi trys automobilistai liko nesunkiai sužeisti ir nugabenti į Southtown ligoninę. (v)

ZMONA: "PABĖGSIU";

VYRAS: "NUSIZUDYSIU"

Policija šeštadienio vakarą suėmė 21 metų greitosios pagalbos šoferį William Kittelle, iš 6558 S. Union Ave., už bandymą nusižudyti.

Jis užlipė ant stogo, bet šokti neskubėjo. Laiką atvažiavusi policija jį nutraukė nuo stogo ir nugabeno į nuovadą. Čia jis aiškino, kad jį ant stogo užvarė jo žmona Georgine, 21 metų, pagrasinusi, kad jį nuužės, o jo pabėgs. Jam kelia byla už netinkamą elgesį. (v)

Ginkluotų pajėgų diena

Septintoji Ginkluotųjų Pajėgų diena, skirta kariuomenės ir visuomenės susitarinimui, yra numatyta šeštadienį, gegužės 19 d. Tą dieną JAV laivyno povandeninių šaudmenų fabrikas Forest Parke, III, bus atdaras visuomenei.

Imonės komendantas kap. H. L. Jukes, USN, pasakė, kad publika bus įleidžiama per pagrindinius vartus 1:00—4:00 val. p.p. Vaikus iki 14 m. amžiaus turi lydėti suaugęs asmuo. Specialiai paruošti palydovai išvedžios žmones po fabriką, kur bus išstatyti torpedos ir kiti įvairūs povandeniniai šaudmenys. Fabriko svetainėje taipgi bus rodomas filmas.

Kerštas po skyrybą

Eilenn Cecconi, 21 metų, mirė pirmadienį ligoninėje, mirtinai sužeista revolveriu savo buvusio vyro John Vaglica, 29 metų. Jis jau buvo suimtas pereinamais metais ir nubaustas 6 mėn. kalėjimo už nešiojimą revolverio, numatyto savo buvusiai žmonai.

Kitoj panašioj byloj policija suėmė Andrew Spolar, 39 metų, 1910 Blue Island. Policija mano, kad jis sekmdienį įmetė dvi bombas į New Market viešbutį, 1615 Blue Island, kur jo buvusi žmona Aggie laiko barą. Bombos viena žmogų, namų sargą, Albert Ziemba, 58 metų, užmušė ir 2 sunkiai sužeidė. (v)

Zionistai padeda tik Izraelio žydams

Pasibaigusiame sekmdienį Amerikos judaizmo tarybos suvažiavime Čikagoje buvo iškritikuoti zionistai ne tik už Izraelio — arabų konflikto pavertimą Amerikos partinės politikos reikalu, bet ir už jų šalpos veiklą.

Harry Snellenburg, tarybos viceprezidentas, primetė zionistų organizacijoms ir tai, kad jos surinktas milijonines sumas žydams padėti, tuos pinigų išleisdžia tik Izraelio piliečiams padėti. Tuo tarpu daugely vietų pasaulyje žydai esą reikalingi daug skubesnės paramos, bet zionistai jais kaip ir nesirūpina. (v)

"Džiunglių" imonė susilaukė 90 metų

Čikagos skerdyklos arba stokardai, kurie yra įamžinti Upton Sinclair romane "Džiunglės" su Jurgiu Rutkum ir jo giminėmis iš tankiųjų Lietuvos miškų, birželio 14 dieną minės 90 metų įsikūrimo sukaktį.

Tarp aukštųjų svečių matysis ir tie darbininkai, kurie yra išdirbę po 50 metų, kada Sinclair rašė savo romaną. Skerdyklų savininkai šiandien vadinas tikiu vardu: "Chicago Union Stock Yards & Transit Co." (v)

KRAUSTYMASIS — PATS DIDŽIAUSIAS PER 10 M.

Čikagos baldų gabentojai sako, kad šio pavasario žmonių kraustymasis iš vienių namų į kitus yra pats didžiausias nuo pat pasaulinio karo pabaigos.

Kraustytojų sąjungos pirmininkas Russell Kott apskaičiavo, kad šio pavasario kraustymasis yra 25% didesnis už pernykščio pavasario. Firmos, gabenančios žmonių baldus, norėtų išdėstyti šį darbą per ilgesnį laikotarpį. Bet tai yra labai sunku. Nepaprastai daug žmonių nori persikelti į naujus namus ir kitus butus, kaip tik pavasario pradžioje. (v)

Dainų šventės komiteto pranešimas

Dainų šventės komitetas, norėdamas paskatinti mūsų kompozitorius daugiau sukurti lietuviškų kūrinių ir suprasdamas jų reikšmę mūsų tautinės dvasios palaikymui, buvo paskelbęs lietuviškos dainos konkursą.

Šiam konkursui buvo atsiųsta 19 dainų. Jų kompozitoriai buvo ne tik iš JAV ir Kanados, bet ir iš kitų kraštų.

Konkursui spręsti buvo sudaryta juri komisija. Ją sudarė muzikai: Aleksandras Kučinas, pirmininkas, ir nariai — Vytautas Marijošius, Alfonsas Mikulskis, Kazys Steponavičius ir Izidorius Vasyliūnas.

Jury komisija, apsvačiusi atsiųstus kūrinius, balsų dauguma nutarė pirmąją vietą skirti už dainą "Vakaras tylus", antrąją — už dainą "Pabusk, pasauli". Atidarius vokus, paaiškėjo,

Princė Grace ir princas Rainier atvyksta į Formentor viešbutį Belearic salose iškilmingais pietums.

kad "Vakaras tylus", kompozitorius yra sesuo Bernarda-Marija, Marijos Aukštesniosios Mokyklos mokytoja Chicagoje, o "Pabusk, pasauli" kompozitorius yra Juozas Bertulis, Los Angeles, Calif. Tokiu būdu, pirmoji premija — 100 dol. tenka ses. Bernardai-Marijai, antroji 50 dol. Juozui Bertuliui.

Dainų šventės Komitetas didžiai vertina gausų kompozitorių dalyvavimą konkurse ir džiaugiasi jų kūrybine dvasia.

Pirmąją vietą laimėjusi daina bus pirmą kartą atlikta Dainų šventės metu. Tą dainą įpareigojami išmokyti visi chorai: tiek mišrūs, tiek moterų ar vyrų chorai. Premijuotoji daina jau išėjo iš spaudos.

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės Komitetas

Cicero

Vietos naujienos

Nei ligų nei mirčių Ciceroje netrūksta. Tik ne visi ligų bei mirčių atvejai yra žinomi. Yra ir tokių žmonių, kurie nenori, kad apie juos būtų rašoma ir kalbama. Tiesa, tokių pasitaiko nedaug. Dauguma nori skelbtis. Bet juk genys margas, pasaulis dar margsnis.

Jonas Gražulis (anksčiau vadinosi Gražulevičius), gyvena 1527 S. 50th Ave. Jis išaugino du sūnus. Vienas jų tarnauja policijos departamente. Pats tėvas yra pensininkas. Šiomis dienomis mirė jo sūnų motina, kuri sirgė kelerius metus. Šiaip buvo darbi ir linksma moteris.

A. Svalkauskas, 1333 S. 50th Ave., taip pat guli ligos prispaustas. Gailla ir žmogų žiūrėti. O savo laiką pasižymėjo veikumu. Buvo žinomas visoje apylinkėje.

J. Areška, 1328 S. 50th Ave., yra apsigyvenęs New Buffalo, Mich. Nors ten oras yra švarus, bet tati nesutrukdė susirgti jo žmonai. Ji yra Chicago Lietuvos Draugijos narė. Bet lankytojų pas ją pasiūti negalime. O būti gėra sergančiąją aplankyti.

P. Putrimas, 1446 S. 49th Ct., sėkmingai bizniauja. Turi nuosavą namą ir puošnią krautuvę. Joje yra pirmos rūšies maisto produktai. Jo patarnavimas mandagus. Putrimo vardas aid plačioje apylinkėje. Jis priklauso vietos draugijoms ir klubams.

Visiems stengiasi patarnauti. Atsiranda žmonių, kurie iš pavydo paleidžia koki nors gandą, bet jį tai nereikia kreipti dėmesio. Brones Labin, 4837 W. 14th St., šio mėnesio pradžioje paliko savo užėgą ir išsikėlė didmiesčio. Linkime jam geros sėkmės. Jo vietą nupirko Skiberiai. Jie jauni žmonės. Linkime ir jiems sėkmės.

Tad. Kazimieraitis, 4920 W. 14th St., turėjo trumpas atostogas, per kurias aplankė savo giminaičius Massachusetts valstybėje. Dabar sugrįžęs vėl linkamas sukinėti savo kolonijoj. Jo partneris Mickevičius jau nuo kurio laiko nepasirodo darbe. Gal būt, serga?

D. — Berankiai, bekojai lietuviai, karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

Bielinis atvažiuoja į Chicago

Kipras Bielinis, aktyvus socialdemokratų veikėjas ir buvęs Lietuvos demokratinių seimų narys, atvažiuoja į Chicago. Penktadienį, gegužės 4 dieną, 7 val. vakaro, jis kalbės Lietuvių Auditorijoje vykstančiame Lietuvos Socialdemokratų rinkos 60-tų sukakties minėjime.

Be K. Bielinio, minėjime kalbės Dr. P. Grigaitis ir kiti socialistų atstovai. (8)

TRUMP AI

— Antanas Narbutas, Lietuvos Tautinių Kapinių sekretorius, šiomis dienomis pradėjo siuntinėti paraginimus sklypų savininkams atsiimti paruoštas dydas (deed, nuosavybės dokumentas). Visa eilė žmonių nusi-pirko sklypus Lietuvių Tautinėse Kapinėse, bet dar neatsiėmė jiems priklausančių dokumentų. Jie gali atvykti į Tautines Kapines ir sutvarkyti šį reikalą.

— Kostas Augustas, Naujienų redaktoriaus pavaduotojas, ir Julija Augustienė, Naujienų knygvedė, praėitą ketvirtadienį, balandžio 26 dieną, išvyko atostogų. Jiedu, kartu su kitais savo giminiečiais, rengiasi pailsėti Floridoje.

— Sekmdienį, balandžio 29 d., Naujienose įvyko Lietuvių Socialdemokratų 4-tos kuopos narių susirinkimas. Daugiausia kalbėtasi apie artėjantį socialdemokratų veiklos 60 metų sukakties minėjimą.

— Leonas Lavickas, Stepono ir Natalijos Lavickų sūnus, ilgus metus praleidęs nelaisvėje, šiomis dienomis atvyko į Chicago. Jis atvyko aplankyti sergančios savo motinos, tėvo, seserų ir kitų giminiečių.

— Praeitą šeštadienį įvyko šauamos J. Laurušonio ir Blandytės sutuoktuvės ir puota. Susirinko didokas būrys žmonių, visi linkėjo naujavedžiams laimės. Laurušoniui atėjo asmeniškai popiežiaus telegrama, kurioje jaunavedžiams buvo linkima laimės.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— IR TENYK SKILTIS —
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taigpi perka ir parduoda ir progas suzino tikrai per **'NAUJIENAS**

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

EXPERIENCED MEN — TOP WAGES

PROCESS TIME STUDY

ENGINEERS

TOOL DESIGNERS

LAYOUT DRAFTSMEN

DESIGN ENGINEERS

(FARM MACHINERY AND OUTBOARD

EXPERIENCE PREFERRED)

(APPLY IN PERSON, WRITE OR WIRE)

Employment Dept.

THE OLIVER CORPORATION

423 EAST MICHIGAN

BATTLE CREEK, MICHIGAN

TURRET LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS
TOOL AND DIE MAKERS

Security and Advancement.
Opportunity for qualified men.

Bonus, vacations and
insurance plan.

EUGENE DIETZGEN CO.

954 W. Fullerton
(at the "L" station)

Lincoln 9-0200

DŽENITORIUS

Dirbti graviravimo dirbtuvėje. Pastovus darbas. Geros darbo sąlygos. \$1-40 valandai pradžioje. Kreiptis:

1224 W. Van Buren St. — 4 aukštąs.
Tarp 10 v. ryto ir 5 popiet.

MEDŽIO APDIRBEJAI

Piaustytojai karštu peiliu
Inspektoriai
Dvieju ratėliu operuotojai

PATYRUSIEJI ARBA
PRAMOKUSIEJI

Dienos ir nakties pakaitos.
Nuolatinis darbas.
Daug lengvatų. Viršlankis.

KAY MUSICAL INSTRUMENT CO.

1640 West Walnut St.

CARPENTERS

for stair work
ERECTION AND SHOP
J. A. Nickelson, Inc.

5833 So. Peoria St.
Wentworth 6-0854

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUODAMA taverna ir 4 kambarių flatas su šiluma. Moderniški įrengimai. Lietuvių ir lenkų apylinkė. 4516 So. Washtenaw. Tel.: BI 7-9216

BRIGHTON Parke išnuomojama krautuvė su 3 kambariais užpakalyje, arba parduodamas visas namas; dar yra 6 kambariai viršuje. Tel.: LA 3-1617.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieruotojai
JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - DEKORUOTOJAS

Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt. Skambinkite: PRescott 9-0225

10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

PAINTERS, PAPERHANGERS AND DECORATORS

JOE R A M A
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus.
Skambinkite: WALbrook 5-4296

AUTOMOBILES — TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai
VIKTORO KOZICKOS
lietuviška gazolinio stotis ir auto taisyklas

CALL-ME-MOTORS Co.

5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

CALL CIVIL DEFENSE
GROUND OBSERVER CORPS
Join the
Make Up! Sign Up! Look Up!

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

Why spend hours traveling!

Work near home!

Immediate opening for

TRACING CLERK

Experience not required

Typing essential.

● Excellent working conditions

● Profit sharing plan

● Permanent position

SAGINAW

TRANSFER CO.

2800 SO. LOCK

FRONTIER 6-4700

WAITRESSES

Experienced
For Northwest Side's Finest
Restaurant
THE PATRICIAN
Ambassador 2-5855
3058 PETERSON — See Danny.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

GERA proga vedusių porai, kurie neturėtų rakandų. 5 kambariai, gali būti šeimininkais prie vieno suaugusio žmogaus. Arba galite atpirkti baldus ir gyventi savarankiškai. Kambariai suviesūs ir gerai aplynkė. Kreipkitės šiuo adresu: 2424 W. 45th St. pirmas aukštas iš priekio, vakarais nuo 7 val. Šeštad. nuo 5 val., sekm. iki 2 v. p. p.

RENDUOJAMI 4 kambariai 3 aukšte, suaugusiems, be vaikų. Vonia. 1818 Canalport. Tel.: CANal 6-5388.

NAUJAME name, 4634 S. Kilpatrick, išnuomojamas kambarys su atskiru įėjimu. Skambinti po 6-tos vakare LUDlow 5-6685

SENYVA vedusių pora ieško 4 arba 5 kambarių buto Southwest apylinkėje. Skambinkite VI 7-0052.

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING

CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kamieniai, portai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile idėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS

6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiestiuose.

PETRAS POCIUS

6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223 arba
LAfayette 3-1209

KONTRAKTORIUS

STANDARD BUILDERS, INC.
2523 W. 69th St., Chicago 29, Ill.
PROspect 8-3792

A. GINTNERIS, pirmininkas
V. F. PETRAUSKAS, stat. vedėjas
Lietuvių Statybos Bendrovė:

• stato namus pardavimui,
• priima užsakymus,
• atlieka remonto darbus,
• įrengia aluminijaus langus ir duris.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

NAUJAS moderniškas puikus mūras. 2 butai po 4½ didelius kamb. 2 dideli mieg. Radiant šiluma gazu. Geroje Marquette Parko vietoje. Tik \$36,000. A. Sirutis.

1) MARQUETTE Parko vak. pusėje puikus 1½ metų mūr. bungalow, 3 mieg., \$18,500; 2) Marquette Parke 1-6 ir 1-7 mūr. 2 aukštų dvig. mūr. garažas, \$28,000; 3) Racine ir 79th 8 aptarm., \$77,000; 4) arti 17th ir So. California 13 aptarm., \$75,000; 5) arti 40th ir So. Kedzie 8 aptarmantai, \$32,000. A. Reklaitis.

MARQUETTE Parke: 1) 4 metų mūr. bungalow, viršuje neįrengti 3 kamb., \$21,900; 2) rinktinėje vietoj puikus mūr. bungalow, 22 metų, 5 ir 3 kamb., garažas, \$20,000; 3) 5 butų mūras, 26 metų, \$41,000; 4) 4 butų mūras su 2 bižnių patalpomis, geros pajamos, \$48,000; 5) 2 butų mūr. su garažu, \$27,000; 6) naujas 2 butų mūr. namas, \$33,000; 7) 6 kamb. mūr. bungalow, \$15,500. K. Juknis.

GAGE Parke: 1) 1½ a. puikus mūras, 6 ir 3 kamb. šildymas karštu vand. gazu, \$17,500; 2) 7 kamb. mūr. rezidencija, šild. karštu vand. alyva, \$13,500. K. Juknis.

2) AUKŠTU mūras, 3 po 6, taverna ir greitas 6 kamb. mūr. bungalow. 2 auto naujas garažas. Sklypas 50 pėdų. Abu namai labai gerame stovyje. Dėl ligos kaina smarkiai numažinta. Al. Sirutis.

2 BUTŲ (5-6) mūras McKinley Parke. 1 buto nuoma \$114, o kitas — savininkui. 2 maš. garažas. Apšildomas karštu vandeniu — stokeriu. \$18,000. K. Juknis.

GEROJE Marquette Parko vietoje gražus med. 5 kamb. namelis. Sklypas 37½x125. Šild. karštu vandeniu alyva. Garažas. Labai pigus. Al. Sirutis.

P. LEONAS

REAL ESTATE

2735 West 71st Street

Visi telefonai: WALbrook 5-6015